

Golden State Realty **JASSI GILL**
Broker/Owner

Listing and Selling Homes
From San Jose to Sacramento
Ph:510-304-9292
Refinance Now
@ZERO COST
Call Sukhi Gill:510-207-9067
CA DRE Lic.#01180969



CA DRE#00966763

Grocery Store For Sale!
Bombay Market Indian Grocery Store
2801 Fairview Place Set C, Greenwood, Indiana 46142
Big Indian population in the area. Lots of room to grow.
The store currently has room in the back to turn into a kitchen as well. **Asking price: \$25,000. Includes: All Inventory, 7 New 3-Door Coolers, 2 Freezers, POS System as well as all the shelving.**

Please contact **Sunny, Ph: 317-987-5602**
Aman, Ph: 317-656-7051

Certified Insurance Agent **Global Green INSURANCE AGENCY**

ਹੈਲਥ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਫੋਨ:510-487-1000
MANN@GGIABA.COM
Mann Insurance Brokers Inc.
4123 Dyer St., #230, Union City, CA 94587




Twenty First Year of Publication **ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਐਡੀਸ਼ਨ** Price 50¢

ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 21, Issue 26, June 27, 2020 20451 N. Plum Grove Rd., Palatine, IL 60074 Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

Email:punjabtimes1@gmail.com
www.punjabtimesusa.com

ਟਰੰਪ ਹੁਣ ਚੋਣ ਮੂਡ ਵਿਚ ਆਇਆ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਆਈ.ਟੀ. ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਐਚ-1 ਬੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਉਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਐਚ-1 ਬੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟਰੰਪ ਨੇ ਐਚ-4, ਐਚ-2ਬੀ, ਜੇ ਅਤੇ ਐਲ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਉਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਐਚ-1 ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਭਾਰਤੀ ਆਈ.ਟੀ. ਮਾਹਿਰ ਆਪਣੇ ਐਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਨਵਿਆਏ ਜਾਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਉਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਪਰਵਾਸੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨੌਕਰੀ

ਚੀਨ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕਸੂਤੇ ਫਸੇ ਮੋਦੀ

ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸੰਭਲ ਕੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਲੱਦਾਖ ਦੀ ਗਲਵਾਨ ਵਾਦੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਫੌਜ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਝੜਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਭੁਚਾਲ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਸਲਿਆਂ ਉਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਸਮਝ ਉਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਦਰਅਸਲ, ਲੱਦਾਖ ਦੀ ਗਲਵਾਨ ਵਾਦੀ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਫੌਜ ਵਲੋਂ 20 ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਮਗਰੋਂ ਜਦੋਂ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੀ ਧੌਕਸਾਹੀ ਖਿਲਾਫ ਰੋਹ ਸੀ ਤਾਂ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਘੁਸਪੈਠ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਇਕ ਇੰਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਚੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਦਾਗੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੀਨ ਸਾਡੀ ਸਰਹੱਦ ਅੰਦਰ ਆਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਝੜਪ ਕਿਥੇ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ, 20 ਜਵਾਨ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰੇ ਗਏ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਅੱਗੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਾਜਵਾਬ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ (ਪੀ.ਐਮ.ਓ.) ਨੇ ਖਹਿਤਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਪੀ.ਐਮ.ਓ. ਦੀ ਸਵਾਈ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਦੀ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ 'ਝੂਠਾ' ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।



ਇਸੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ

ਸ਼ਬਦ ਵਰਤ ਕੇ ਆਪਣਾ ਰੁਖ ਦਰੁਸਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਡਾ. ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਸੰਭਲ ਕੇ ਬੋਲਣ' ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮ ਹੀ ਤੈਅ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਸਾਡਾ ਮੁਲਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਅਪਰੈਲ 2020 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ 'ਚ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ ਅਤੇ ਪੈਂਗੋਂਗ ਸੋ ਝੀਲ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਘੁਸਪੈਠ

ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਮੋਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਬਿਆਨ ਕਿਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦੇ ਗਏ, ਇਹ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਚੀਨ 60 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਲਕ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 1962 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1967 ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿੱਕਮ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਝੜਪ ਹੋਈ ਸੀ। ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਵੀਹ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੀ ਚੀਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ 18 ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਲਪਨਾ ਵਿਚ ਸਨ। ਅਕਤੂਬਰ 1962 ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ ਹੀ ਮੈਕਮੋਹਨ ਰੇਖਾ ਪਾਰ ਕਰ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਚੋਕੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਯੁੱਧ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਚੀਨ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਯੁੱਧਬੰਦੀ ਵੀ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੀ;

ਭਾਵ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਰੋਕਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਚੋਕੀ 'ਤੇ ਚੀਨ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਚੀਨ ਦੇ ਰਣਨੀਤੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਾਇਦੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੋਦੀ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਲਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵੀਜ਼ੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਉਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ, ਭਾਰਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ ਅਸਰ



ਟਰੰਪ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਲਈ ਤਕਰੀਬਨ ਸਵਾ ਪੰਜ ਲੱਖ ਨੌਕਰੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਟਰੰਪ ਨੇ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੁਕਮ 24 ਜੂਨ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਭਾਰਤੀ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨੀਕ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਉਤੇ ਅਸਰ ਪੈਣ ਦੇ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਉਤੇ ਪਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2021 ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ

ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੋਣ ਪਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਵਿਵਾਦਤ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਖਤ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਅਸਲ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਉਧਰ, ਮਾਤੀਆਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 ਉਤੇ)

Harmit Toor
Your Realtor® For Life!



Help you Buy or Sell:
◆ Residential Property
◆ Commercial property
◆ Business Opportunity

Financing:
◆ Residential Loans
◆ Commercial Loans
◆ SBA Loans
◆ Commercial Leasing

2015-19 Awarded Grand Master Achievement Club Certificate

BE BAY EAST BROKERS

Ph: 925-202-7027
HDtoor@gmail.com
WWW.BayEastBrokers.Com

Rajni SWEETS & CATERING Presents **PARADISE BALLROOMS** banquet hall & event center



ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ, ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ, ਜਨਮਦਿਨ, ਪਾਰਟੀ ਲਈ 200 ਤੋਂ 1000 ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਖਾਣ ਲਈ ਹਾਲ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੈ।

SERVICES INCLUDE

- CATERING
- SILVERWARE
- CHINAWARE
- DECORATED HALL
- LINEN
- SEVERAL BAR OPTIONS
- SECURITY
- WAIT STAFF
- FULL SETUP INCLUDING TABLE CLOTH, NAPKINS, CHAIRS ETC.

PARADISE BALLROOMS
4100 Peralta Blvd. Fremont, CA 94536
(510) 900-6319
info@paradiseballrooms.com
www.paradiseballrooms.com

Law Office of Manpreet S. Gahra

> ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
> ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
> ਬਿਜਨਸ ਲਾਅ

Criminal Defense (DUI, simple battery, domestic violence, immigration post-conviction relief)



Manpreet S. Gahra
Attorney At Law

Berkeley Office
2161 Shattuck Ave., 304, Berkeley
Ph:510-841-4582
Fax:510-217-6847
Email: manpreet@gahralaw.com

ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਤੇ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਲੋਨ ਲੈ ਕੇ ਦੇਣ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ

Golden State Realty

Real Estate and Loans
Under One Roof

ਪਿਛਲੇ 33 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਜਨਸ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ

Selling Homes from Gilroy to Sacramento, CA

Call us before visiting new model homes to save big time.

Time to buy new home in Tracy, Manteca, Lothrop and Stockton

Lot For Sale: Ready to built lot for sale
34552 Karina Ct., Hayward, CA. Gated
community with great view. Asking Price: \$459k

Pinnacle Award Winner 2014, 2015, 2016 & 2017
Grand Master Award Winner 2012, 2013, 2018 & 2019



Anmol Singh Gill
REALTOR
Bre. # 02062952



Jaswinder (Jassi) Gill
M.Sc (PAU)
CA BRE# 00966763
Broker/Owner/Notary



Harjot Singh Gill
REALTOR
Bre. # 02036421
Ph: 408.413.8350



Rakesh Pabla
REALTOR
Lic no: 01507068
Ph: 408.531.5464

Call for Listing Special 2020

Ph: 510-304-9292 or 408-666-8279

Fremont Office:
86 Pilgrim Loop, Fremont CA 94539
Tel: 510-440-9292

Stay Home, Stay Safe

Visit us @ www.jassigill.com for hot listings

1. 3715 Horner St., Union City, CA 94587
2. 18470 Murphy Springs Ct., Morgan Hill, CA 95037
3. 195 Valley Park Cir, San Jose, CA 95139
4. 19515 Mockingbird Hill Ln., San Jose, CA 95120

Recent Sales

5. 2513 Squall Way, Stockton, CA 95206
6. 33787 Sinsburry Way, Union City, CA 94587

7. 4732 Zinnia Court, Livermore, CA 94551
8. 510 Quimby Ct., San Ramon, CA 94582

9. 33476 Morley Pl., Fremont, CA 94536
10. 2465 Fountain Oak Dr., Morgan Hill, CA 95037
11. 1790 Persimmon Way, Tracy, CA 95376
12. 39850 Waxwing Dr., Newark, CA 94560

Market is hot. Do not wait any more to buy home of your dreams. There are multiple offer situations on all under market homes. Act now before it is too late. Master of winners in multiple offer situation is waiting for your call.

Purchase Loan and Refinance

15 & 30 Yr Fixed Rates Are Still Better!!! 5/1, 7/1 ARM are also attractive Refinance Now At Zero Cost

Call Sukhveer (Sukhi) Gill Ph: 510-207-9067 CA BRE Lic.#01180969
DHMS, Loan Broker NMLS# 352095

ਲੱਦਾਖ ਝੜਪ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਆਪਸ 'ਚ ਖਹਿਬੜੀਆਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਲੱਦਾਖ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਚੀਨੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਉਲਝ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਚੀਨੀ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸਿਆਸਤ ਭਖ ਗਈ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਬੈਠੇ ਕਿ ਚੀਨੀ ਫੌਜ ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਦੇ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਦਾਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਚੀਨੀ ਫੌਜ ਦਾਖਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਚੌਲਾ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂ 20 ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾਉਣੀ ਪਈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੋਦੀ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਿੱਤੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮੋਦੀ ਦੇ ਉਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੀਨ ਦੀ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਫੌਜੀ ਕਿਉਂ ਅਤੇ ਕਿਥੇ ਸਹੀਦ ਹੋਏ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਚੀਨ ਦੇ ਹਮਲੇ ਅੱਗੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸਾਬਕਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਫੌਜ ਮੁਖੀ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ

ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੈ। ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਚੀਨੀ ਫੌਜੀ ਨੇ ਐਲ.ਏ.ਸੀ. ਪਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਤਾਂ 5-6 ਮਈ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਕੀ ਸੀ? 5 ਮਈ ਤੋਂ 6 ਜੂਨ

'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੂਰਜੇਵਾਲਾ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਵਲੋਂ ਮੁੜ ਗਲਵਾਨ ਵਾਦੀ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵੇ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ



ਦਰਮਿਆਨ ਕਮਾਂਡਰ ਪੱਧਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਿਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੋਈ। 15-16 ਜੂਨ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹਿੰਸਕ ਝੜਪਾਂ ਕਿਥੇ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ 20 ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀ ਕਿਥੇ ਸਹੀਦ ਹੋਏ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੀਨੀ ਫੌਜੀ ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ਕੰਕ ਦੇ ਬਿਆਨ

ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮਨੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਕੀ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀ ਚੀਨੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸਨ ਕੀ ਸਾਡੇ ਏਨੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਅਜਾਈ ਸੀ?

ਮੋਦੀ ਚੀਨ ਦੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਰੁਖ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਨਾ ਦੇਣ: ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ ਚੀਨ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਚੀਨ ਦੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਰੁਖ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਅੰਗਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਮਰਾਹਕੁੰਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਗਵਾਈ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਬਲਿਦਾਨ ਅਜਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 43000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਖੇਤਰ ਬਿਨਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਚੀਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ: ਭਾਜਪਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੇਪੀ ਨੱਡਾ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਮੋੜਵਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਚੀਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ 2010 ਤੋਂ 2013 ਵਿਚਾਲੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕ ਨੇ 600 ਵਾਰ ਘੁਸਪੈਠ ਕੀਤੀ। ਭਾਜਪਾ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬਾਲਾਕੋਟ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, 'ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਉਸੇ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ 43000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵਧ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤਰ ਚੀਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਰੈਂਡਰ ਮੋਦੀ: ਰਾਹੁਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਉਪਰ ਭਾਰਤੀ ਇਲਾਕਾ ਚੀਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਅੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਰੈਂਡਰ ਮੋਦੀ ਹਨ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਟਵੀਟ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ, 'ਭਾਰਤ ਦੀ ਚੀਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਨੀਤੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਟਵੀਟ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਰੈਂਡਰ ਮੋਦੀ ਹਨ।



ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਚੀਨ ਖਿਲਾਫ ਆਰਥਕ ਮੋਰਚੇਬੰਦੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਲੱਦਾਖ ਦੀ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਕ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਚੀਨ ਖਿਲਾਫ ਆਰਥਿਕ ਮੋਰਚੇਬੰਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਚੀਨੀ ਸਾਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਹੀ ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਚੀਨੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ 471 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਠੇਕਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੁਰਜ਼ੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਵੀ ਤੋੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ 'ਚ 7 ਕਰੋੜ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਸੀ.ਏ.ਟੀ.' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਵੀ ਚੀਨ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਨਾ ਰੱਖਣ ਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਵਲੋਂ ਨਾ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਸ਼ਨ ਤੇ ਖੁਰਾਕ ਮੰਤਰੀ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਵੀ ਚੀਨੀ ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। 'ਸੀ.ਏ.ਟੀ.' ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨੀ ਸਾਮਾਨ ਨਾ ਖਰੀਦ ਕੇ ਭਾਰਤ 1 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਘਾਟੇ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ ਘਟਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਵੀ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਚੀਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਰਥਿਕ ਮੋਰਚੇਬੰਦੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਨੁਪਾਤ 20:80 ਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚੀਨ ਭਾਰਤ ਤੋਂ 4 ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਮਾਨ ਇਥੇ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2019-20 ਵਿਚ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ 100 ਬਿਲੀਅਨ (100 ਅਰਬ) ਡਾਲਰ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ, ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਵੱਡਾ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ

ਵਿਚ ਵੀ ਚੀਨ ਦਾ ਵਪਾਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਗਰੀ ਉਤਪਾਦ ਭਾਰਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੇ,



ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਪਾਰ 'ਚ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਸਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2015 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ 11.93 ਫੀਸਦੀ ਮਾਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸੇ ਸਾਲ ਚੀਨ ਤੋਂ 60.41 ਫੀਸਦੀ ਮਾਲ ਦਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਸਾਲ 2016 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ

ਬਰਾਮਦ 9.01 ਫੀਸਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੀਨ ਤੋਂ ਦਰਾਮਦ 61.07 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਾਲ 2017 'ਚ ਭਾਰਤ ਨੇ 10.71 ਫੀਸਦੀ ਮਾਲ ਚੀਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਚੀਨ ਤੋਂ 61.28 ਫੀਸਦੀ ਮਾਲ ਖਰੀਦਿਆ। ਸਾਲ 2018 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਚੀਨ 'ਚ 13.33 ਫੀਸਦੀ ਸਾਮਾਨ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੋਂ 70.38 ਫੀਸਦੀ ਸਾਮਾਨ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜਾ।

ਸਾਲ 2019 'ਚ 6.75 ਫੀਸਦੀ ਸਾਮਾਨ ਭਾਰਤ ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੀਨ ਤੋਂ 70.71 ਫੀਸਦੀ ਸਾਮਾਨ ਆਇਆ। ਚਲਦੇ ਸਾਲ 2020 ਦੀ ਫੀਸਦੀ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਹੀ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਿਚ ਉਪਭੋਗੀ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖਿਡੌਣੇ, ਕੱਪੜਾ, ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸਾਮਾਨ, ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਾਮਾਨ, ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਾਮਾਨ, ਘੜੀਆਂ, ਗਹਿਣੇ, ਕਾਰਜ ਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਪੈਨਸਲਾਂ ਆਦਿ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ। ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਸਮਝੌਤੇ ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਚੀਨ ਸਰਹੱਦੀ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਲੋਂ ਧਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਖੁਨੀ ਨੀਅਤ ਦਾ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਖਤ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਗਲਤਫਹਿਮੀ 'ਚ ਨਾ ਰਹੇ ਭਾਰਤ: ਚੀਨ

ਪੇਈਚਿੰਗ: ਚੀਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਵਾਂਗ ਯੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ 15 ਜੂਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਬਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋੜ ਕੇ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਪਾਰ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹਿੰਸਕ ਟਕਰਾਅ ਹੋਇਆ। ਵਾਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀ ਇਸ 'ਖਤਰਨਾਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਟਾਲਣ ਲਈ ਬਣੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ 'ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ' ਕਰਵਾਏ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੈਅ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ।

ਚੀਨ ਨੇ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਭੁਸੱਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਪੇਈਚਿੰਗ: ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀ ਹੋਈ ਝੜਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਨੇ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਭੁਸੱਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਝਾਓ ਲਿਜ਼ਿਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਭੁਸੱਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੱਧ ਝੜਪਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਾਡੀ ਕਮਾਂਡਰ ਪੱਧਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਪ੍ਰੋਟੋਕਾਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਰਹੱਦੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਨ, ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਭੜਕਾਊ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕੂਟਨੀਤਕ ਤੇ ਫੌਜੀ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਲਿਜ਼ਿਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਫੌਜੀ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਅਪਰੈਲ ਮਗਰੋਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ 'ਚ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਉੱਤੇ ਸੜਕ, ਪੁਲ ਤੇ ਹੋਰ ਉਸਾਰੀ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਇਸ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ

ਬਾਰੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਜਰ ਵੀ ਜਤਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 15 ਜੂਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਕਮਾਂਡਰ ਪੱਧਰ ਦੀ ਬੈਠਕ 'ਚ ਹੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਉਲੰਘੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਗਏ ਚੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜਵਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਚੀਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਕਾਰਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਭਾਰਤ ਨੇ ਚੀਨ ਵੱਲੋਂ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ 'ਤੇ ਜਤਾਏ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਾਟੀ ਬਾਰੇ ਸਥਿਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਅਨੁਰਾਗ ਸ਼ੀਵਾਸਤਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਅਵਾ ਬੀਤੇ 'ਚ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰਵੱਈਏ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਪੇਚੀਦਾ: ਟਰੰਪ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਾਲੇ ਸਰਹੱਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਬਹੁਤ ਪੇਚੀਦਾ' ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਓਕਲਹਾਮਾ 'ਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਦੋਵੇਂ (ਚੀਨ-ਭਾਰਤ) ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚੀਨ ਨੂੰ ਮੂੰਹ-ਤੇੜ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਕਰਕੇ ਪੂਰਬੀ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੀਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ 3500 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਚੀਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾੜੀ ਹਰਕਤ ਦਾ ਮੂੰਹ-ਤੇੜ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਚੀਫ ਆਫ ਡਿਫੈਂਸ ਸਟਾਫ ਜਨਰਲ ਬਿਪਿਨ ਰਾਵਤ, ਫੌਜ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਐਮ. ਐਮ.

ਨਰਵਾਣੇ, ਜਲ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ ਆਰ. ਕੇ. ਐਸ. ਭਦੋਰੀਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੀ 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਲੱਦਾਖ ਦੀ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਝੜਪ 'ਚ 20 ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੀਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੋਰ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਝੜਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਝੜਪ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜ ਨੂੰ ਚੀਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਪਾਕ ਹਰਕਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੂਰਬੀ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਤਣਾਅ ਦਰਮਿਆਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਿੰਨੋਂ ਸੈਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹੱਗਮੀ ਫੰਡ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਿੰਨੋਂ ਸੈਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ

ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਿੰਨੋਂ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਰਨਾਕ ਅਸਤਰ ਸ਼ਸਤਰ ਦੀ ਤੁਰਤ ਤੇ ਹੱਗਮੀ ਖਰੀਦ ਲਈ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸੈਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨਲ ਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਰਟ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਮਿਲਟਰੀ ਸਾਜ਼ੇ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਤੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ 'ਵਰਸਿਟੀ' ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਮੁਕੰਮਲ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ 8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਕਮ ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ 110 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਭੂਮੀ ਮਾਫੀਆ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ 28 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਉਥੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਕਿ ਦੇ ਸੰਘੀ ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰੀ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ

(ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ) ਇਜ਼ਾਜ਼ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਦਕਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਉੱਤੇ ਉਸਾਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ, ਜੜ੍ਹਾਂਵਾਲਾ, ਓਕਾੜਾ ਅਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਇਥੇ ਗੁਰਮੁਖੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਉਰਦੂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਹਰ ਉਹ ਕੋਰਸ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਪਾਕਿ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਤੇ ਨਾਮਵਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਕਰਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਹੋਸਟਲ, ਦਾਖਲਾ ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸ-ਰੂਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

Homeopathicvibes

Harminder Singh Gill

Homeopathic Consultant and Practitioner



D.H.M.S; B.C.I.H

(Ex Homeopathic Medical officer Punjab Govt.)

Now we have two locations:

940 E. El Camino Real, Sunnyvale, CA 94087

39039 Paseo Padre Pkwy, Suite# 209 (upstairs),

Fremont, CA 94538

Ph: (408) 737-7100

Fax: (408)737-7102 www.homeopathicvibes.com

We sell and ship homeopathic remedies through out North America.

PERSONAL INJURY ATTORNEYS
LAW OFFICES OF MANPREET S. BAINS
LAW OFFICES OF WILLIAM E. WEISS
 AN ASSOCIATION OF LAW FIRMS

Offering Joint Representation at No Additional Cost
No Fees Unless Recovery for Your Injuries is Made

Car Accidents • Motorcycle and Bicycle Accidents • Bus and Truck Accidents
 Injured Pedestrian • Wrongful Death • Brain and Head Injuries • Burn Injuries
 Spinal Cord Injuries • Fractures and Joint Injuries • Construction Injuries • Civil Rights

RECENT RECOVERIES OBTAINED:*

\$4,000,000 Settlement for Motor Vehicle Accident
\$10,100,000 Confidential Settlement for Motorcycle/Truck Accident
\$4,200,000 Judgment for Premises Liability/Assault
 *Past Performance Not a Guarantee of Future Results

Personal Injury matters are time sensitive!
 For a free consultation, please call **(510) 474-0028**
 E-mail: BainsWeiss@gmail.com

Serving the Bay Area and Beyond • Offices in San Francisco and Union City

Grocery Store For Sale!

in Greenwood, Indiana

Bombay Market Indian Grocery Store

2801 Fairview Place Set C, Greenwood, Indiana 46142

Big Indian population in the area. Lots of room to grow. The store currently has room in the back to turn into a kitchen as well.

Asking price: \$25,000.

Includes: All Inventory, 7 New 3-Door Coolers, 2 Freezers, POS System as well as all the shelving.

The Store is located on a very busy intersection on state route 135 across from LA Fitness and many other shopping plazas like Kroger.

Please contact:

Sunny, Ph: 317-987-5602

Aman, Ph: 317-656-7051

INSTALL YOUR SECURITY CAMERAS TODAY
 Trusted Name In **4K Technology**

20 YEARS OF EXPERIENCE
HIGH QUALITY VIDEO IMAGES
COMMERCIAL GRADE PRODUCT

www.vistacctv.net

We Instal All Over California
Call Sukhpal
1-661-586-5080

Punjab Times

Established in 2000
21st Year in Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018

Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Email:punjabtimes1@gmail.com
www.punjabtimesusa.com

Editor:

Amolak Singh Jammu
Astt. Editors:
Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh

Our Columnists

Gurbakhsh Singh Bhandal
Baljit Basi
Ashok Bhaura
Tarlochan Singh Dupalpur
Major Kular

California:

Shiara Dhindsa
Photographer
661-703-6664

Sacramento

Gurbarinder Singh Raja
916-533-2678

Distributed in:

California, Illinois, Indiana, Ohio,
Michigan, Wisconsin, Mississippi,
Iowa, Arkansas, Massachusetts,
Texas, Virginia, Nevada, Washington,
Oregon, Arizona, Georgia, Florida,
New York, New Jersey, Connecticut,
Oklahoma, Pennsylvania, Missouri,
Kentucky, Kansas

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 105 ਡਾਲਰ
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 475 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਛਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਾਠਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਆਪ ਕਰ ਲੈਣ।

Disclaimer

The views expressed in the articles published in the columns of Punjab Times are that of their writers, and it is not implied that Punjab Times endorses them.

Sameway Punjab Times does not necessarily endorses the claims made in the advertisements published in Punjab Times.

All disputes subject to Chicago jurisdiction.

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਡੁੱਬਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ

ਟੋਰਾਂਟੋ: ਕਿਊਬਕ ਸਿਟੀ ਨੇੜੇ ਜੇਕੁਏਸ-ਕਾਰਟੀਏ ਦਰਿਆ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁੱਧਤ (20) ਦੀ ਡੁੱਬਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਦਰਿਆ 'ਚ ਤੈਰਨ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਅੱਗੇ ਸੰਭਲ ਨਾ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਾਸਤੇ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਬਚਾਓ ਅਮਲੇ ਵਲੋਂ ਤੈਰਾਕਾਂ, ਗੋਤਾਖੋਰਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਤੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਰਿਆ 'ਚ ਜਿਥੋਂ ਉਹ ਲਾਪਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਥੋਂ ਕਰੀਬ 150 ਮੀਟਰ ਦੂਰੋਂ ਮਿਲੀ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿਊਬਕ ਸਿਟੀ ਤੋਂ 50 ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਉੱਤਰ ਵਲ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੈਰਨ ਸਮੇਂ ਦੋਵੇਂ ਮੁੰਡੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਈਫ ਜੈਕਟ ਤੋਂ ਦਰਿਆ 'ਚ ਗਏ ਸਨ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਅੱਗੇ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਗਈ ਜਦਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ।

ਲਾਪਤਾ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ ਸਕਾਲਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲਿਆ: ਪੁਲਿਸ

ਸ੍ਰੀਨਗਰ: ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਪੀਐਚ.ਡੀ ਸਕਾਲਰ ਹਿਜ਼ਬੁਲ ਮੁਜਾਹਿਦੀਨ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਿਲਾਲ ਅਹਿਮਦ ਡਾਰ, ਜੋ ਅਪਣੀ ਪੀਐਚ.ਡੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, 13 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਗੰਦਰਬਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਨਾਰਨਗ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਦੋਸਤ ਉਸੇ ਸ਼ਾਮ ਘਰ ਆਏ ਗਏ ਪਰ ਹਿਲਾਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ਆਈ.ਜੀ.ਪੀ.) ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਪਤਾ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਹੁਣ ਚੋਣ ਮੁਢ ਵਿਚ ਆਇਆ

(ਸਫਾ ਇਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਸਮੇਤ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਂ ਟਰੰਪ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮੀ ਕਾਰਨ ਟਰੰਪ ਦੀ ਹਰ ਪਾਸੇ ਆਲੋਚਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਸਿਆਹਾਫਾਮ ਰੋਹ ਨੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਿਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਰੈਲੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਇਹ ਰੈਲੀ ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਦੇ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਟਾਲਸਾ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਤੇ ਜੋ ਫੋਟੋਆਂ ਪੋਸਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰੈਲੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਸਿਹਤ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਰੈਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਟਰੰਪ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਂਤੜੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਿਆ ਹੈ।

ਹਰਸਿਮਰਤ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਤਿਆਰ ਖਾਣਾ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ 'ਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਲੰਬੀ: ਕੇਂਦਰੀ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਪਰ ਫੂਡਜ਼ ਦਾ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖਾਣੇ ਉਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਵਿਸ਼ਵ ਫੂਡ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਛਾਪ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਵਿਚਲੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਐਕਸਕਲੂਸਿਵ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਫੋਰਮ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਵੈਬਿਨਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਨਿਵੇਸ਼ ਫੋਰਮ ਵੈਬਿਨਾਰ ਵਿਚ ਫੂਡ

ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਤੇਲੀ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ ਐਮ. ਗੌਤਮ ਰੈਡੀ, ਆਸਾਮ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਪਟਵਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਮੰਤਰੀ ਵਿਜੇਇੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਇਨਵੈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਹੂਲਤ ਸੈਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੀਆਂ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈਟਸ ਵਿਚ ਰੈਡੀ ਟੂ ਈਟ ਵੰਨਗੀ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਖਾਣਾ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬਠਿੰਡਾ ਥਰਮਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਦੀ 1764 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਕੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਨਅਤੀ ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਕੈਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਬਠਿੰਡਾ ਥਰਮਲ ਦੀ 1764 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ

ਜ਼ਮੀਨ ਪੁੱਛਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੁੱਛਾ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਸਲ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਵਰਕੋਮ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫੇ 'ਚੋਂ 80 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਵੇਗਾ। ਬਠਿੰਡਾ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ 18 ਮਈ 2020 ਨੂੰ ਕੈਬਨਿਟ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਬਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ, ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਬਤੌਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਬੋਲਟਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫੈਡਰਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜੌਹਨ ਬੋਲਟਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਭੇਤ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣਗੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਰੋਇਸ ਲੈਮਬਰਥ ਵਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬੋਲਟਨ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ 'ਚ ਬੋਲਟਨ ਦੇ ਡੇਢ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਵਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਲਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤਾਬ 'ਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੱਜ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜੌਹਨ ਬੋਲਟਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਭੇਤ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣਗੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਰੋਇਸ ਲੈਮਬਰਥ ਵਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬੋਲਟਨ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ 'ਚ ਬੋਲਟਨ ਦੇ ਡੇਢ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਵਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਲਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤਾਬ 'ਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚੀਨ ਦਾ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਪਿੰਡ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬੰਮੂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਈ ਨੇਪਾਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਗੋਰਖਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਰੂਈ ਪਿੰਡ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਚੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਹੈ। 72 ਘਰਾਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਪਛਾਣ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੀਨ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੂਈ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੀਨ ਨੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਪੱਖੋਂ ਅਹਿਮ 11 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 36 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਚੀਨ ਨੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨੇਪਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰੂਈ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬੰਮੂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਈ ਨੇਪਾਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਗੋਰਖਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਰੂਈ ਪਿੰਡ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਚੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਹੈ। 72 ਘਰਾਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਪਛਾਣ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੀਨ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੂਈ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੀਨ ਨੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਪੱਖੋਂ ਅਹਿਮ 11 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 36 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਚੀਨ ਨੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨੇਪਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰੂਈ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ 5 ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਤਨ ਪਰਤੇ

ਅਟਾਰੀ: ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ 5 ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਟਾਰੀ ਵਾਹਗਾ ਸਰਹੱਦ ਰਸਤੇ ਵਤਨ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਆਈ.ਐਸ. ਆਈ. ਵਲੋਂ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਝੂਠਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ 31 ਮਈ ਨੂੰ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਦਿਆਂ ਫੜੇ ਗਏ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਦੋ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਜੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਪੋਲ ਸਿਲਵਾਦਾਸ ਅਤੇ ਦਿਵੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਬਦਨਾਮ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਵਲੋਂ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਕਈ ਘੰਟੇ ਪੁੱਛਗਿਛ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦੀ ਝੂਠੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਠਿੰਡਾ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਬਰਤਾਨਵੀ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਨਾਟੋ ਦਸਤੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਬਠਿੰਡਾ: ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭੋਖਤਾ ਵਾਸੀ ਰਾਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਤਾਨਵੀ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਨਾਟੋ ਦਸਤੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪੈਰਾ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਵਿਚ ਚੋਣ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਤਾਂਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਭੋਖਤਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਲੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਇੰਗਲੈਂਡ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਵੰਤ ਦਾ ਪਿਤਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੇਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਰਾਜਵੰਤ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਇੰਗਲੈਂਡ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਪੂਰਬੀ ਲੱਦਾਖ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚੋਂ ਹਟਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਫੌਜੀ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਹਟਣ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ 'ਸੁਹਿਰਦ, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਮਾਹੌਲ' ਵਿਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਪੂਰਬੀ ਲੱਦਾਖ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣਗੇ।

14 ਕੋਰ ਕਮਾਂਡਰ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤਿੱਬਤ ਮਿਲਟਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਾਂਡਰ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਲੂ ਲਿਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਫੌਜ ਵਿਚਾਲੇ ਗਲਵਾਨ ਵਾਦੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹਿੰਸਕ ਝੜਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ 11 ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਲਈ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮੰਗੀ

ਪਟਿਆਲਾ: ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ 'ਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੈਸ਼ੀ ਬੈਂਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵੀ ਮੰਗੀ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਯੁਵਾ ਸੈਨਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਮਾਕਾਂਤ ਪਾਂਡੇ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਸਮੇਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੰਬੋਜ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਿੰਦਲ, ਕੇਕੇ ਗਾਬਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਕਜ ਗੌਰ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਪੂਜਾ ਸਿਆਲ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

(ਡਾ.) ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ
ਬਲਵਿੰਦਰ (ਨਿੱਕੀ) ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ
ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ

ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ
ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ
ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ
ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ
ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜੱਸੀ) ਗਿੱਲ

ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ
ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ
ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਤ
ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ
ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ
ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ

ਨਿਊ ਯਾਰਕ (ਬਿਊਰੋ): ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਕੌਮੀ ਘਰ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਲਈ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਕਰ ਰਹੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਲੋਂ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਦੁਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਦਲ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਜੋੜਨ, ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਬ ਕਮੇਟੀਆਂ ਗਠਿਤ

ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਖੜੋਦ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲੰਘੀ 9 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਈ ਦਲ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਇਕਾਈ ਦੀ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੁਲਾਰ, ਕਨਵੀਨਰ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਖੜੋਦ, ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਲੋਅਰਖ, ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਸੈਕਟਰੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਪੰਜ ਸਟੇਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਖੜੋਦ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਲੋਅਰਖ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਸ਼ਿਕਾਰੋ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਵਰਜੀਨੀਆ ਤੇ ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਸੈਕਟਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੀਡੀਆ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਲੋਅਰਖ ਟੈਕਸਸ, ਪ੍ਰੋ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਰਜੰਡ ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ ਸ਼ਿਕਾਰੋ, ਸੰਤ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਰੋ ਤੇ ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਆਟਲ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਰਜੰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ ਨੂੰ ਸੈਕਟਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਡਿਟ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਓ ਵਰਜੀਨੀਆ; ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਤੋਂ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ; ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਓ ਨੂੰ ਸੈਕਟਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਸ਼ਿਕਾਰੋ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੰਡੀਆਨਾ; ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਆਟਲ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਟਾਕਟਨ, ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੈਕਟਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

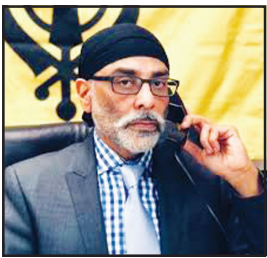
ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਨਿਊ ਯਾਰਕ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਖੜੋਦ ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਲੋਅਰਖ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਓਹਾਇਓ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਪ੍ਰੋ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਰਜੰਡ, ਸੰਤ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਰੁਮਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿੰਟੂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਦੀਪਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਓਰੇਗਨ, ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨਸਸ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੰਡੀਆਨਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊ ਯਾਰਕ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੇ ਬਾਬਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੈਕਟਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2 ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਕਾਰਕੁਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗੁੱਟ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਮਾਇਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੈੱਡਲਰਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਕਈ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਮਚਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜਰਮਨ ਦੀ ਬਣੀ ਇੱਕ ਐਮਪੀ 5 ਸਬ-ਮਸ਼ੀਨ ਗਨ, ਇੱਕ 9 ਐਮਐਮ ਪਿਸਤੌਲ, 4 ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਅਤੇ ਸੱਕੀ ਗੱਲਬਾਤ, ਸੰਦੇਸ਼, ਫੋਟੋਆਂ ਆਦਿ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਪੰਨੂ ਖਿਲਾਫ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਧਾਰਤ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸੰਗਠਨ ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ (ਐਸ.ਐਫ.ਜੇ.) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹ ਅਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਰੈਫਰੈਂਡਮ 2020' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੜਕਾਉਣ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਭੜਕਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਬਗ਼ਾਵਤ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼



ਹਨ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੰਬਰਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਆਡੀਓ ਸੰਦੇਸ਼ (ਆਈ. ਵੀ. ਆਰ.) ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੰਨੂ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 124-ਏ (ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਛੇੜਨਾ), 131 (ਵਿਦਰੋਹ ਨੂੰ ਦੁਰ ਕਰਨ) 153-ਏ (ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰੋਕਥਾਮ) ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (ਏ), 13 (1) ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵੇਟਰ, ਹੈਲਪਰ ਤੇ ਤੰਦੂਰੀਏ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਮੈਡੀਸਨ, ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਵਿੱਚ ਵੇਟਰ, ਕਿਚਨ ਹੈਲਪਰ ਅਤੇ ਤੰਦੂਰੀਏ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੋਨ: 262-391-7666

ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਬੀਬੀ ਦੀ ਭਾਲ

ਯੰਗਸਟਾਊਨ, ਓਹਾਇਓ (Youngstown, Ohio) ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦਾਦੀ ਜੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬੀਬੀ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮਾਂ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕੇ। ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਤਨਖਾਹ \$3,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਰਕਾਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸਿਖਲਾਈ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹ \$4,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਈਮੇਲ: biji1924@gmail.com ਜਾਂ ਫੋਨ: 330-967-0878

Matrimonials

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Gursikh (Sardar/Prajapat), 34 yrs, American born and raised boy, looking for life partner. Graduate from UC Berkeley, currently working in tech seeking educated, western raised family girl. Caste not important. Please contact, Ph: 925-360-0609

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

US born, Hindu Nai beautiful girl, 31 yrs, 5'-2, Masters in English and a JD (law) degree, divorced with one child looking for a well-settled and educated boy in America. Whole family is well-settled in New York. Please contact, Ph: 347-252-6400

Looking for a beautiful citizen/green card holder girl in USA for handsome Nandha Sikh Boy (clean shaven), 26 yrs, 5'-8", living in San Francisco and working as a Software Engineer in top IT firm. MS in computer science. Cast no bar. Pl. Contact, Ph: 925-378-8025

Wanted suitable match in USA Born or raised and we consider student visa also for good looking Punjabi Brahmin girl, 28 yrs, 5'-4", well educated BBA, working as a HR Manager in multinational company. Please contact Hindu family only. Please email: pk-1960@hotmail.com, Ph: 216-288-1676

Looking for a suitable girl for Sehajdhari Sikh boy, 32 yrs, teetotter, born in New York, US MD. Doctor preferred. Family is vegetarian. Contact, Ph: 321-888-5109 or E-mail: billsinghtech@gmail.com

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Handsome Jat Sikh Johal boy, 25 yrs, 6'-2". B.Sc. Computer Science from USA. Working in Bay Area as Sr. Production Engineer, good package \$150K. Owns Rural & Urban Property. Two sisters (Elder sister married & well settled in USA & younger sister doctor). Required beautiful, tall, professionally qualified US citizen Jat Sikh girl. Please contact: +91-98141-20374 (Father, India), 775-357-4816 (Sister, USA) or Email: Simjohal174@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਤੰਦੂਰੀਏ ਅਤੇ ਹੈਲਪਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ 'ਦੇਸੀ ਬਾਜ਼ਾਰ' ਗਰੀਨਵੁੱਡ, ਇੰਡੀਆਨਾ ਲਈ ਤੰਦੂਰੀਏ ਅਤੇ ਹੈਲਪਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: 317-888-2040

Prince's Barber Shop

37477 Fremont Blvd, suite C, Fremont, CA 94536

Men & Children's Hair Cut

- *Threading
- *Men's Facials
- *Custom Designing
- *Line-ups
- *Custom Text
- *Hair Coler
- *Shave & Mundan
- *Head Massage

ਫੁੱਲ ਟਾਈਮ ਬਾਰਬਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ 18 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

Business hours:
Mon thru Thursday 9am to 6pm (Appointment only)
Friday, Sat- Sunday- 9am to 6pm (Walk in only)
(Tuesday Closed)



Cell: (510)-677-9942
Shop: (510)-505-9605

www.princebarbershop.com

ਵਿਰਾਸਤੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਤੇ ਸਰਕਟ ਹਾਊਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਯਾਦਗਾਰ, ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਪਬਲਿਕ-ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ (ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ.) ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰਾਸਤੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਦਾ ਖੁਦ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਇਹ ਵਿਰਾਸਤੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੈਂਸ ਵੀ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਪੰਜਾਬ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਡ (ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ.) ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਵੱਲੋਂ 12 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ 46.02 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਕੰਮ ਪਬਲਿਕ-ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਤਹਿਤ



ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਆਡੀਓ-ਵਿਜ਼ੁਅਲ ਅਤੇ ਲਾਈਟਿੰਗ ਵਗੈਰਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਚੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੱਡਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਸਮਾਰਕ ਕੁੱਝ ਰੋਹੀੜਾ ਅਤੇ ਛੋਟਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਸਮਾਰਕ ਕਾਹਨੂੰਵਾਨ ਉਤੇ 42 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਆਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ

ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਮੋਡ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਠਿੰਡਾ, ਜਲੰਧਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਸਰਕਟ ਹਾਊਸਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਆਦਿ ਦਾ ਕੰਮ ਪਬਲਿਕ-ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਤਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਮ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

'ਆਪ' ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕਟ ਹਾਊਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਬੋਲੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਬਹੁਭਾਂਡੀ ਮਾਫੀਆ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। 'ਆਪ' ਆਗੂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ 'ਤੇ ਗਾਜ ਡਿੱਗੇਗੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖੁੱਸਣਗੇ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਛੋਟਾ ਤੇ ਵੱਡਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਸਮੇਤ ਵਿਰਾਸਤੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ (ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ.) ਮਾਡਲ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਕਟ ਹਾਊਸਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਰਾਸਤੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਨਾ ਖਰਚਣਾ ਪਵੇ।

ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹਾ ਮੁਬਾਰਕ ਵਿਚਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਰ ਤਾਰਾ ਵਿਰਾਸਤੀ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਰਕਟ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਪੰਜ ਤਾਰਾ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ ਚਾਰ ਤਾਰਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਜੋਂ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਮੋਡ ਤਹਿਤ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਵਿਡ-19 ਕਰ ਕੇ

ਲੋਟ ਹੋਏ ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿੱਲਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ-ਡਲਹੌਜ਼ੀ ਰੋਡ ਉਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਿਆਰ ਵਾਲੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ।

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਮੁੜ ਭਖਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਮੁੜ ਉਭਰਿਆ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਜੰਤਰੀ ਤੋਂ 'ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ' ਸ਼ਬਦ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੋ ਸਫਿਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪੰਥਕ ਤਾਲਮੇਲ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਵੀ ਹਨ, ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ 2003 ਵਾਲੇ ਮੂਲ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ

ਵੇਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਅੱਡਰੀ ਹੋਂਦ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੈਲੰਡਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਉਭਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਖਰਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ 300 ਸਾਲਾ ਖਾਲਸਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਵਿਘਨ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਮੁੜ 2003 ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ



ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਹਰ ਸਾਲ ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ ਅਤੇ ਸਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਪੌਦਾ ਹੁੰਦਾ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਕੈਲੰਡਰ ਜਾਂ ਜੰਤਰੀ ਤੋਂ 'ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ' ਸ਼ਬਦ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। 'ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕੈਲੰਡਰ ਛਾਪੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2003 ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਗਰੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗੁਰਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਕੈਲੰਡਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1995 ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਸੰਮੇਲਨ

ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੁਝੰਗਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮੂਲ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 2011 ਵਿਚ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਮੂਲ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਿਕਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਕੈਲੰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਿਕਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਜੰਤਰੀ ਤੋਂ 'ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ' ਸ਼ਬਦ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਢੀਂਡਸਿਆਂ ਵਲੋਂ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਸੰਗਰੂਰ: ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਮਖਿਆਲੀ ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਟਕਸਾਲੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰ ਕੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ. ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਧਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਤੀਜਾ ਫਰੰਟ ਉਸਾਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਪੀਡੋ

ਕਰਨ ਉਤੇ ਤੁਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਭਰੇ ਲਹਿਜੇ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਹਿੰ ਸੇ ਦਾਰੀ' ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ



ਧਿਆਨ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਉਤਰ ਕਾਟੇ ਮੈਂ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਨੂੰ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਦ ਕਿ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਦੇ 'ਬਾਦਲ ਛੱਡੋ' ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਗੂਆਂ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਉਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਵੀ.ਡੀ.ਓ ਕਾਨਫਰੰਸ ਜਰੀਏ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਪਈ।

ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ: ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਟਕਸਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਮੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇਗੀ, ਮੇਰੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਟਕਸਾਲੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੇ ਹਮਖਿਆਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਈ ਟਕਸਾਲੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰ ਕੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਵਲੋਂ 62 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੰਨਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ 62 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੰਨਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 12 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਮਿੱਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਧੱਪਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੰਨਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੇ 2018-19 ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਕਾਏ ਅਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਲ 2019-20 ਲਈ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਗਰ ਐਕਸਪੋਰਟ ਸਬਸਿਡੀ ਅਤੇ ਬਫਰ ਸਟਾਕ ਕਲੇਮ ਵਜੋਂ ਬਣਦੀ ਲਗਭਗ 60 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਲਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੰਨੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾਇਗੀ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸ਼ਾਹੀਨ ਬਾਗ ਧਰਨੇ ਦੌਰਾਨ ਲੰਗਰ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜਾਮੀਆ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦਸੰਬਰ 2019 'ਚ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੀ.ਏ.ਏ.) ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ਾਹੀਨ ਬਾਗ ਵਿਚ ਲਾਏ ਗਏ ਧਰਨੇ ਦੌਰਾਨ ਲੰਗਰ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਡੀ.ਐਸ. ਬਿੰਦਰਾ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਫਰਵਰੀ 2020 ਵਿਚ ਉਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਦੌਰਾਨ ਚਾਂਦਬਾਗ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਿਪਾਹੀ ਰਤਨ ਲਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿਚ 17 ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਡੀ.ਐਸ. ਬਿੰਦਰਾ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਬਿੰਦਰਾ ਦਾ ਨਾਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿਚ 'ਸੀ.ਏ.ਏ.' ਖਿਲਾਫ ਧਰਨੇ ਕਰ ਕੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।



ਸ਼ਾਹਬਾਦ, ਉਪਾਸਨਾ, ਰਵੀਸ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਨ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿਚ ਬਿੰਦਰਾ ਵੱਲੋਂ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਧਰ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨੌਇਡਾ-ਮਹਿਰੌਲੀ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਸ਼ਾਹੀਨ ਬਾਗ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਵਾਰੋ-ਵਾਰੀ ਧਰਨੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੀਆਂ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਡੀ.ਐਸ. ਬਿੰਦਰਾ ਵੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਆਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਪੁੱਜੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਧਰ, ਡੀ.ਐਸ. ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਬਿੰਦਰਾ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ।

ਇੰਡੋ ਅਮੈਰਿਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਲੋਂ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਬਿਊਰੋ): ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਪਿਛੋਂ ਇੰਡੋ ਅਮੈਰਿਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੋਈ ਇਕ ਵਰਚੁਅਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਢੱਡਾ ਅਤੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਬੀ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਫੋਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵੇਂ ਸਾਬੀ ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਣਥੱਕ ਅਤੇ ਸਿਰਕੱਢ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਨ। ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਖੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤੁਰ ਜਾਣਾ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਨਾ ਪੂਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਹੈ। ਫੋਰਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫੋਰਮ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੋਈ ਇਹ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਪੂਰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ ਤੇ ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਇਕ ਹੋਰ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਹਿਤ ਨੂੰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ ਤਰਾਸ਼ਣ ਵਾਲੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸੂਰਜ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਅਤੇ 'ਇਹ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ' ਜਿਹੀ ਮਹਾਨ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾ. ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਸ਼ੋਕਸਪੀਅਰ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਸਿਰਤੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਉਲਪਿਕ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਦਿਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਉਲਪੀਅਨ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖੇਡ ਜਗਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫੋਰਮ ਦੀ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਵਿਆਪੀ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕਸ਼ਟ ਭੋਗਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਜਾਨਾਂ ਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਾਈ ਗਈ।

ਬਹਿਬਲ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ 'ਚ ਪੰਕਜ ਮੋਟਰ ਦਾ ਐਮ.ਡੀ. ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਬਿਊਰੋ): ਬਹਿਬਲ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੇ ਪੰਕਜ ਮੋਟਰਜ਼ ਫਰੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਦੀ ਫਰੀਦਕੋਟ 'ਚ ਕਾਰ ਏਜੰਸੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹਿਬਲ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਮੋਗਾ ਦੀ ਜਿਪਸੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ 'ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਜਿਪਸੀ ਇਕਬਾਲ ਆਸ਼ਿਆਨੇ 'ਚ ਭੇਜੀ ਗਈ ਜਿਥੇ ਇਸ ਜਿਪਸੀ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ ਨੇ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੰਕਜ ਮੋਟਰਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਗੰਨਮੈਨ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਕਲਮਬੰਦ ਕਰਵਾਏ ਹਨ।



ਪੰਥਕ ਆਗੂ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ ਢੀਂਡਸਾ ਧੜੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਜਲੰਧਰ (ਬਿਊਰੋ): ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਉਘੇ ਪੰਥਕ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਐਸ. ਜੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ, ਜੋ ਪੰਥ ਰਤਨ ਮਰਹੂਮ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਕਰੀਬੀ ਸਾਥੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਢੀਂਡਸਾ ਧੜੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਢੇਸੀ ਦੁਆਬਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਖਾਸ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸ. ਢੇਸੀ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ, ਸੱਬਾ ਢੇਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੰਥ ਦਰਦੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਥੇ. ਢੇਸੀ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਤੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

Midway Business Broker



For All Your Commercial Real Estate Needs



We Help You To

- * Gas Station
- * Commercial
- * Liquor Store
- * Hotel/Motel
- * Miscellaneous Store

We will assist you to provide funding from \$25K to \$500K in 48 hrs.

List your business at: WWW.MBBBIZ.COM
Ajeet Singh: 847-529-9778
Nick Verma: 630-664-1435

ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਜੇ ਥੱਕ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਫੋਨ (408) 687-1899

Gurdip Singh Sandhu

Homeopathic Practitioner/Consultant Since 1973
 DHMS-Gold Medalist, BAMS, MDEh. - India

Well Experienced as:

Director, Principal, Professor and Chief Medical Officer in Medical Colleges and Hospitals of Punjab (India)
 Practice Under State of California Act SB 577
EX Member: The California Homeopathic Society
 National Center For Homeopathy- USA



Gurdip Singh Sandhu

Live on Jas TV

Saturday 9:30AM and Sunday 4PM (Pacific Time)

7021 Village Park Way, Dublin, CA 94568

Email: Homeomedicine@yahoo.com

ਗਲੋਬਲ ਮਲਟੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼, ਲੈਬਰੋਪ



ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਥੱਲੇ

SAME DAY
 ਲਾਇਸੰਸ ਪਲੇਟ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ
DPF Cleaning ਅਤੇ **Baking**
 ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

STOCKTON ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ **ALIGNMENT SHOP**
 • 3 Axle Alignment \$199
 • Trailer Alignment \$150

Grand Opening
Special Price for Truck Wash

ਗਲੋਬਲ ਮਲਟੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨ **STOCKTON** ਵਿਚ **HIGHWAY 4** ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਜ਼ਦੀਕ
 1950 E Miner Ave.
 Stockton, CA 95205

Ph: 209.982.9996

FAX: 209.982.9997

www.globalmultiservices.com info@globalmultiservices.com

REPAIR SHOP

ਟਰੱਕ ਤੇ ਟਰੇਲਰ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਇਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ Oil Change, Brakes, Engine Work, Tune Up, Transmission & Clutch ਆਦਿ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ Truck Alignment ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 500+ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ-ਭੁੱਲ੍ਹੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ, ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ Wash ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

TEL: 209.547.9210
FAX: 209.547.9211

REGISTRATION SERVICES

ਟਰੱਕਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਮਿਟ ਜਿਵੇਂ IFTA, CA#, MCP, 2290, ICC, BOC III, NM & Kentucky Permit, DOT Fuel Tax, Corporation Filling ਅਤੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ Same Day Service ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਪਲੇਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ DOT Compliance, DOT Audit ਵਿਚ ਵੀ ਟਰੱਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

TEL: 209.982.9996
FAX: 209.982.9997

ਕਰੋਨਾ ਟੀਕੇ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਬੁਕਿੰਗ 'ਚ ਜੁਟੇ ਅਮੀਰ ਮੁਲਕ

ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਹੋਈ ਕਰਜ਼ ਮੁਕਤ

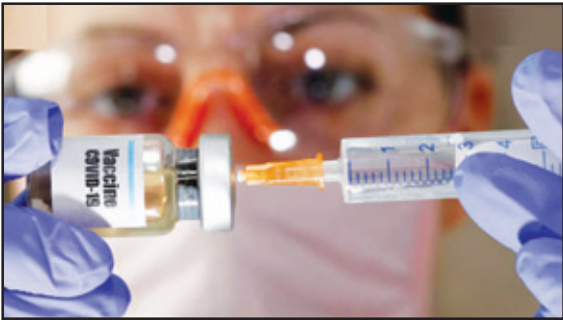
ਲੰਡਨ: ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਟੀਕਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਰਨ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੀਕਿਆਂ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਟੀਕੇ ਮਿਲਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ ਅਤੇ ਰੈੱਡ ਕ੍ਰੈਸੈਂਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਟੀਕਾ ਸਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਣਨੀਤੀ ਤੋਂ ਟੀਕਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵੰਡ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਨੇਵਾ ਦੇ ਮੈਡੀਸਨਸ ਸੈਂਸ ਫਰੰਟੀਅਰਜ਼ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਯੂਆਨ ਕਯਾਂਗ ਹੁ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਟੀਕਾ ਪੁੱਜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ

ਖੁਬਸੂਰਤ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਣਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ।" ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਟੀਕਾ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਘਾਨਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਾਨਾ

ਸਿਰਫ ਟੀਕੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। "ਕਰੋਨਾ ਖਾਤਮਾ ਟੀਕੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਹਨ ਪਰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ

ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਆਰਡਰ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟੀਕੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ 3 ਕਰੋੜ ਖੁਰਾਕਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕੰਪਨੀ 'ਐਸਟਰਾਜ਼ੇਨੇਕਾ' ਨੇ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 3 ਕਰੋੜ ਖੁਰਾਕਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।



ਅਕੂਫੋ-ਐਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਇਕੱਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਸੀਟ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਕਾਬਜ਼

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਭਾਰਤ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ (ਯੂ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ) ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਸੀਟ 'ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦੋ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ 2021 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅੱਠਵੀਂ ਵਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਬੈਠਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ 'ਚ ਹੋਈ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ 192 ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਦੀਰਾਂ ਨੇ ਕਰੋਨਾ ਲਾਗ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਪੰਜ ਗੈਰ-ਸਥਾਈ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਅਮਲ ਮਗਰੋਂ ਆਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਨੇ 192 ਵਿੱਚੋਂ 184 ਵੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ

ਕੇ ਏਸ਼ੀਆ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ 2021 'ਚ ਭਾਰਤ, ਨਾਰਵੇ, ਆਇਰਲੈਂਡ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਆਲਮੀ ਸੰਸਥਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ 'ਚ ਪੰਜ ਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਰੂਸ, ਚੀਨ, ਫਰਾਂਸ, ਯੂ.ਕੇ. ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਸਤੋਨੀਆ, ਨਾਈਜਰ, ਸੇਂਟ ਵਿਨਸੈਂਟ, ਗ੍ਰੇਨੇਡੀਅਨ, ਟਿਊਨੀਸ਼ੀਆ ਤੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਨਾਲ ਬੈਠਣਗੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ 1950-51, 1967-68, 1972-73, 1977-78, 1984-85, 1991-92 ਅਤੇ 2011-12 'ਚ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਅਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ 2021-22 ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ

ਏਸ਼ੀਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖਿੱਤੇ 'ਚੋਂ ਅਸਥਾਈ ਸੀਟ ਲਈ 8 ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਚੀਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਮੇਤ 55 ਮੈਂਬਰੀ ਏਸ਼ੀਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੂਨ 'ਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਿੱਤ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਸੀਟ ਲਈ ਉਹ ਇਕਲੌਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ 2 ਸਾਲ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 2021-22 ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਰੂਸ, ਚੀਨ, ਅਮਰੀਕਾ, ਫਰਾਂਸ ਤੇ ਯੂ.ਕੇ. ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਐਂਟੀ-ਵਾਇਰਲ ਡਰੱਗ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਵਧਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਡਰੱਗ ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਡੀ.ਸੀ.ਜੀ.ਆਈ.) ਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਦਰਮਿਆਨੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਐਂਟੀ-ਵਾਇਰਲ ਡਰੱਗ ਫੈਵੀਪੀਰਾਵੀਰ ਦੀ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਸੀਮਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਡੀ. ਸੀ. ਜੀ. ਆਈ. ਨੇ ਡਰੱਗ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਹਿਤ ਘਰੇਲੂ ਫਰਮ ਗਲੋਨਮਾਰਕ ਫਾਰਮਾਸੂਟੀਕਲਜ਼ ਨੂੰ ਫੈਵੀਪੀਰਾਵੀਰ (200 ਐਮ.ਜੀ.) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਡਰੱਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮੁਕੇਸ਼ ਅੰਬਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 1.69 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜੁਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਜ਼ਾ ਸਿਫਰ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। 58 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਨੇ ਗਲੋਬਲ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ 1.15 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਓ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਲਿਮਿਟਿਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵੇਚ ਕੇ ਇਹ ਰਕਮ ਜਟਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਰਾਈਟਸ ਈਸੂ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ 53,124.20 ਕਰੋੜ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਲਾਇੰਸ ਦਾ 31 ਮਾਰਚ 2020 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ 1,61,035 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ। ਅੰਬਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਜ਼ਾ 31 ਮਾਰਚ 2021 ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿਫਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।"



ਆਸਟਰੇਲੀਆ 'ਚ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ 'ਚ ਮਿਲੇਗੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ 'ਚ ਢਿੱਲ

ਬ੍ਰਿਸਬੇਨ: ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮੂਹ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਸਬੰਧੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੇ ਪਾੜ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਚੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਰਾਖਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਬਾ ਕੁਈਨਜ਼ਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਲਈ 20 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਦੀ

ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਰੈਸਤਰਾਂ, ਕੈਫੇ, ਪੱਬ, ਲਾਇਬਰੇਰੀ, ਤਲਾਅ, ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਲੂਨ, ਰਜਿਸਟਰਡ ਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਕਲੱਬ, ਆਰ.ਐਸ.ਐਲ ਕਲੱਬ, ਆਊਟਬੈਕ ਰੈਸਤਰਾਂ, ਹੋਟਲ ਤੇ ਕੈਸੀਨੋ ਵਿੱਚ 20 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਲਈ ਕੋਵਿਡ-ਸੇਫ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

Indianapolis, Indiana ਵਿੱਚ ਬਣਾਓ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ

One of the Fastest Growing City in America and Best School System...



Manjit Singh Nagra
Realtor/Broker
Cell: 317-750-1900
6979 Hillsdale Court
Indianapolis, Indiana 46250

- ਨਵੇਂ ਨਕੋਰ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ \$200,000 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- 1500 ਵਰਗ ਗਜ ਤੋਂ 5000 ਵਰਗ ਗਜ ਦੇ ਘਰ
- 4-6 ਬੈਡ ਰੂਮ, 3-4 ਬਾਥ ਰੂਮ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਬੜੇ ਵਧੀਆ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ
- ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਸਸਤੀ

ਅਸੀਂ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਬਿਜਨਸ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ (Approval) ਉਸੇ ਦਿਨ



Gurdeep (Garry) Chhokar
Realtor/Broker
Cell: 317-500-1247





We do all type of Home and Commercial Loan. Same day loan approval...

ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਝੂਲਦੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ

ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਪਿਤਾ



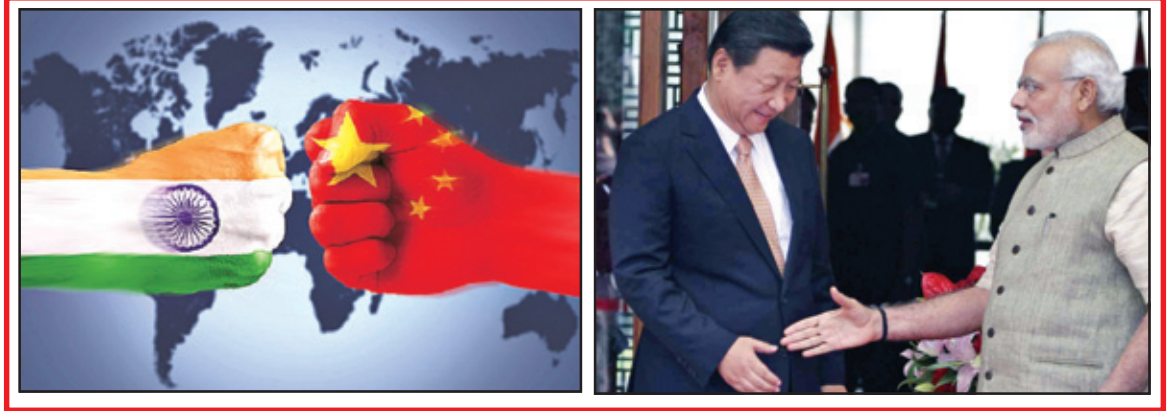
ਜਤਿੰਦਰ ਪਠੂ
ਫੋਨ: 91-98140-68455

ਐਨ ਉਦੋਂ, ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਵਿਚਾਲੇ ਅਸਲੀ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਉਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਖੂਨੀ ਟੱਕਰ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਚੀਨ ਨਾਲ ਇਹ ਟੱਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਓਨਾ ਚੀਨ ਨਹੀਂ, ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੁਝਤਣ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਚੰਦ ਚਾੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਣਾਓ ਜ਼ਰੂਰ ਚੀਨ ਵਾਲੀ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਉਤੇ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਤੋਂ ਫਿਰ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਤਾਂ ਖਬਰਾਂ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਤਣਾਓ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਪਿੱਛੇ

ਆ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਸਮਝਣਾ ਬੜਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਦੀ ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨਾਲ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਲਾਰ ਹੋ ਕੇ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਚੱਕਰ ਚੱਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਏਨੀ ਕੌੜ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ-ਮਾਰਨ ਤੱਕ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦਾ ਉਲਾਰਪਣ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।
ਚੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮੋੜ ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਵਕਤ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਅੱਜ ਤੋਂ ਸੱਤਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਵਕਤ ਬਣੀ ਪਹਿਲੀ ਸਾਂਝੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿੱਕਾ ਅਪਰੈਲ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਚਾਨਕ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਮਾਰ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਨਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਠੱਪ ਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਦੋਸਤੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਸਾਂਝ ਵਾਲੇ ਸਿੱਕੇ ਦੀ ਥਾਂ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਦੀ ਫੌਜੀ ਝੜਪ ਕਾਰਨ ਹਰ ਪਾਸੇ ਕੁਝਤਣ ਅਤੇ ਟਕਰਾਓ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਲਕ ਨੂੰ ਫਿਰ ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਸਾਡੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਜਨ ਸੰਘ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ

ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਘਰ ਦੋਵੇਂ ਜਣੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤਾਂ ਤੇਤੀ ਸੈਕਿੰਡ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਹਿਲਾਈ ਗਏ ਸਨ। ਪਿੱਛੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਟੀਲ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੌੜ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਂਝ ਮਸਾਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਚੱਲੀ ਤੇ ਫਿਰ ਬੋਲਚਾਲ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਬੱਸ ਚਲਾਉਣੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਬਿਨਾ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਥੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਵੀ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਆਏ ਸਨ। ਹਾਲੇ ਲਾਹੌਰ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬੀਤੇ ਕਿ ਕਾਰਗਿਲ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਉਤੇ ਜੰਗ ਲੜਨੀ ਪੈ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦਾ ਤਖਤਾ ਪਲਟ ਕੇ ਉਹ ਹੀ ਜਨਰਲ ਮੁਸ਼ੱਰਫ ਮੁਖੀਆ ਬਣ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਰਗਿਲ ਦੀ ਜੰਗ ਛੇਤੀ ਸੀ। ਵਾਜਪਾਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਮਸਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲੰਘਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਜਨਰਲ ਮੁਸ਼ੱਰਫ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਸੱਦ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਵਾਲੇ ਘਰ ਨਹਿਰੂ ਵਾਲੀ ਹਵੇਲੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਤੇ ਆਗਰੇ ਦਾ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਵੀ ਵਿਖਾ ਕੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੁੱਧ ਚੋਣ ਵੇਲੇ ਜਿਵੇਂ ਗਾਂ ਛੜ ਮਾਰ ਕੇ ਟਾਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਉਥੇ ਲਿਖੇ ਪਏ ਸਮਝੌਤੇ ਉਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਕੇ ਮੁਸ਼ੱਰਫ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਉਡਾਰੀ ਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਫਿਰ ਕੁਝਤਣ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੌਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।
ਨੇਪਾਲ ਸਾਡਾ ਮਿੱਤਰ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਵਕਤ ਕੁਝ ਕੌੜ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਗਿਣ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੌਰਾ ਏਸੇ ਨੇਪਾਲ ਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਭਾਰਤ-ਨੇਪਾਲ ਸਬੰਧ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਗਰੋਂ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉਤੇ ਕੁਝਤਣ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੌਤਾ ਪੈਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਜੇ ਵੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਪਿਛਲੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਜਦੋਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਖਤਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹੀ ਸਮਝੌਤਾ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ



ਹਟਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਸੋਮਵਾਰ ਰਾਤ ਜਦੋਂ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਝੜਪ ਦੀ ਖਬਰ ਆਈ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੀਹ ਫੌਜੀ ਉਥੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕਦਮ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਗਈ। ਅੱਜ ਕੋਈ ਇਹ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨੀ ਮਾਲ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਚੀਨੀ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ ਬਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਸੈੱਟ ਫੜ ਕੇ ਚੀਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਦੇ ਹਾਸੇਰੀਣੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਈ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਚੀਨੀ ਮਾਲ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚਲੇ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਾ ਹੈ, ਖੜਾ ਰਹੇਗਾ।
ਹਰ ਅੱਖੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ, ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੋਂਦੇ ਆਏ ਹਨ ਤੇ ਖੜੋਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਚਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਪਣੇ ਗਵਾਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਨੀਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਅੱਜ ਸਵਾਲ ਚੀਨ ਦਾ ਉਠ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨੇਪਾਲ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਕੌੜ

ਮੰਤਰੀਆਂ-ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਚੂ ਐਨ ਲਾਈ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਵਧਾਉਣ ਲਈ 'ਪੰਚ ਸ਼ੀਲ' ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਉਤੇ ਬੋੜ੍ਹੀ-ਬੋੜ੍ਹੀ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਚੱਲਦੀ ਗੱਲ ਜੰਗ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ। ਅੱਜ ਫਿਰ ਉਹੋ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਵਕਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਨ ਸੰਘ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਚ-ਸ਼ੀਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨਾਲ ਨੇੜ ਕਰਨ ਕਰ ਕੇ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਵਿੱਢ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਸਾਲ 2014 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਸੇ ਜਨ ਸੰਘ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜਸੀ ਜੁਗਤ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨੇਤਾ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਚੀਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਸੱਦ ਕੇ ਕਈ ਥਾਂ ਘੁਮਾਇਆ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਨੇੜ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਦੋਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਤਿੱਖੀ ਕੌੜ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਆਇਆ। ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹਾਲੇ ਬੀਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚਲੇ ਮੱਲਾਪੁਰਮ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਉਥੇ ਚੀਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਵਿਚ ਘੁੰਮਾਉਣ ਸਮੇਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਉਸ ਦੇ ਗਾਈਡ ਵਾਂਗ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਪਏ ਸਨ।
ਫਿਰ ਖਬਰ ਆਈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ

ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਵਕਤ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਝੂਲਣੇ ਜਿਹੀ ਬਣੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਵਾਸਤੇ ਦੌੜ ਲਾਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿੱਤਾਂਗੇ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸੁੰਨ ਵਰਤ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਜਿੱਤ ਨਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਪਿੱਛੋਂ ਆਪਣੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਵੇਲੇ ਉਸੇ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਹਿਮਾਨ ਉਚੇਚੇ ਸੱਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਵੀ ਸਨ। ਉਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰ ਕੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਸੀ।
ਦੋ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਲੰਘੇ ਸਨ ਕਿ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਉਤੇ ਰੋਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧ ਵਿਗੜਨ ਲੱਗ ਪਏ ਤੇ ਬੋੜ੍ਹਾ ਸਮਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਉਸੇ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨਾਲ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿਚ ਸਾਰਕ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਮੰਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਹੱਥ ਮਿਲਾਏ ਸਨ ਤੇ ਨਾ ਅੱਖ ਮਿਲਾਈ ਸੀ। ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਬੋਲਣ ਵਾਸਤੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਅੱਗੇ ਅਖਬਾਰ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ

ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੰਨ ਬਿੰਨ ਉਹੀ ਖਰੜਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਕੌਮ, ਬਿੰਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀ। ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹ ਹੀ ਸਮਝੌਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਉਸੇ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਚੋਖੀ ਦੁਹਾਈ ਪਾਈ ਸੀ। ਜੇ ਸਮਝੌਤਾ ਠੀਕ ਸੀ, ਫਿਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋ ਲੈਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤੇ ਜੇ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾਈ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਸਕਿਆ।
ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਪੱਕੀ ਸੇਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਏਨੀ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਜਿੰਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਝੂਲੇ ਵਾਂਗ ਝੂਲਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਦੀ ਇਹ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਉਲਾਰ ਨੀਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਦੀ ਸਿਰੇ ਦੀ ਕੁਝਤਣ ਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਧੜਕਣ ਸਦਾ ਇੱਕ ਸਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।
ਮਹਾਭਾਰਤ ਦੇ ਵਕਤ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੌ ਕੌਰਵ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜ ਪਾਂਡਵਾਂ ਦੇ ਦੋ ਧੜੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਖਾਨਾ-ਜੰਗੀ ਵੇਖ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਘੜੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਂ ਪਾਂਡਵਾਂ ਨੇ ਕੌਰਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜੀ ਸੀ ਕਿ ਆਪੋ ਵਿਚ ਲੜਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸੌ ਤੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜ ਹਾਂ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਭੇੜ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੌ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜ ਨਹੀਂ, ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਸੌ ਪੰਜ ਬਣ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਡਟਾਂਗੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਨੀਤੀ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹਨ। ਆਪਸ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਾਲੇ ਮੱਤਭੇਦ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿਣਗੇ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਖੜੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਉਲਝਣਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਫਿਰ ਵੀ ਖੜਾ ਰਹੇਗਾ।

ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗਿਰਾਵਟ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ

ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਰੋਨਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਜੋ ਵਾਧਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ ਵੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ।
ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ 82 ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਮੁਲਤਵੀ ਰੱਖਣ ਪਿੱਛੋਂ ਲਗਾਤਾਰ 7ਵੇਂ-8ਵੇਂ ਦਿਨ ਵੀ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ

'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਾ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ 'ਤੇ ਬੋਝ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 5 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਾਈ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕਮਾ ਲਏ ਹਨ।
ਇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਡਿੱਗਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ

ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੇ ਭਾਅ ਵਧਾ ਕੇ 44 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਮਾਏ ਹਨ।"
ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨ 'ਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪ੍ਰਤੀ ਬੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਵੀ ਹਮਦਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇਲ ਕੀਮਤਾਂ ਘਟਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਦੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 106.85 ਡਾਲਰ ਸੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਮਈ 2014 'ਚ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਪੈਟਰੋਲ 71.41 ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਵਿਕ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ 75 ਤੋਂ 82 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਹੈ।
ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ

ਅੱਬਾਸ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ

ਦੋ-ਢਾਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਡਾਊਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਤੇ ਰੂਸ ਵਿਚਾਲੇ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਘਟਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਅਰਬ ਤੋਂ ਫਰਸ 'ਤੇ ਆ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਹੋਈਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੀ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਗੋਂ ਪੈਟਰੋਲ, ਡੀਜ਼ਲ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਟੈਕਸ ਲਾ ਕੇ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ।



ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਕਪਿਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਵੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਪੈਟਰੋਲ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰੀਬ 69 ਫੀਸਦੀ (ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 74.57 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 79.56 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਹੋ ਗਈ, ਉਥੇ ਹੀ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਆਪਣਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਭਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਬੋਝ ਆਮ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਕ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 27 ਜੂਨ 2020

ਬੇਕਿਰਕ ਸਿਆਸਤ

ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੰਸਾਰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਵਕਤ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਮੁਲਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਵਾਲੀ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦਹਾਕਾ ਮੁੱਕਣ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਲੇ ਸਿਮਟਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਆਭਾਸ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਵਲੋਂ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਨਵੇਂ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮੁੜ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਸ ਵਕਤ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਜੋ ਮਾਹੌਲ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਿਆਹਤਮੀ ਜੌਰਜ ਫਲਾਇਡ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਟਰੰਪ ਦੇ ਐਲਾਨੇ ਨਵੇਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਵੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਹੋਰ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 'ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ' ਨੂੰ ਵੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਲੈ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਨਿੱਤਰਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਨਾਲ ਉਹ ਵੋਟਰ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਬਾਹਰੋਂ ਆ ਰਹੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਕਾਰਨ ਖੁੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹੀ ਸੁਨੇਹਾ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 'ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ' ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨਾ ਫਿਕਰ ਹੈ!

ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਵੀ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਕਸੂਤੇ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਚੁਫੇਰਿਓਂ ਇਹੀ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਉਠ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਨਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਤੋਂ ਨੋਟਬੰਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਕਟ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਭਾਵੇਂ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੱਧ ਮਾਰਚ ਤਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਕਦਮ 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਜੋ ਹਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਕ ਗੱਲ ਹੀ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਤਕ ਪੁੱਜਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਉਕਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਕੋਰਲ ਵਿਚ ਰਿਪੋਰਟ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਫੰਡ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਅੱਪੜਦੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੱਕ ਲਿਆ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਸੀ, 20 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੈਕੇਜ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਅੱਜ ਤਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਿੱਜਿਠ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਬਣਾਏ ਪੀ. ਐਮ. ਕੇਅਰ ਫੰਡ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਆਈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਕਿੰਨੀ ਖਰਚੀ ਗਈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਸੂਰਤ-ਏ-ਹਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚੀਨ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆਉਣ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਮਾਹੌਲ ਬਦਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਸਵਾਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਿਆਸਤ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਬੇਬਰੋਸਗੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਜੁੜ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਤੇਲ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੋ ਹਫਤਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ 'ਚ ਤੇਲ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ 2022 ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰ ਕੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਕਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਗਲੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਰ ਤੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਿਲਾਫ ਡਟਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਕਾਰੀ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ 1969 ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 500 ਸਾਲਾ ਆਗਮਨ ਪੂਰਬ ਮੌਕੇ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸਰਗਰਮੀ ਕਰਨ ਦੇ ਰੌਅ ਵਿਚ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਾਰਤ, ਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ, ਸਮੁੱਚੀ ਸਿਆਸਤ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਿਨਾ ਸ਼ੱਕ ਕਿਰਤੀ-ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਥਕਤਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਰ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮੁਢਾਦ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਸਰਗਰਮੀ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਹੇਠ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼

ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਟੀ.ਵੀ. ਉਪਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਿਤਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਨਵਾਂ ਸ਼ੁਗੂਫਾ ਛੱਡਿਆ: 'ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ'। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹਲਕੇ ਉਸ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭਾਸ਼ਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਠੋਸ, ਕੁਝ ਸੱਚੀ-ਮੁੱਚੀ ਦਾ ਭਾਲਣ ਦੀ ਨਾਕਾਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਐਲਾਨੇ 20 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ 'ਮਹਾਂ ਪੈਕੇਜ' ਵਿਚੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਹਿੱਸੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਪਦੇਸ਼, ਲਾਰੇ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਆਈਆਂ। ਮੋਦੀ ਦਾ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ,

ਅਮਰੀਕ ਸਿੱਖ*
ਫੋਨ: +91-84373-12220

ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕੁਝ ਝਲਕਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 12 ਮਈ ਦੇ ਇਸ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚੋਂ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜ ਦਿਨ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਗਿਆ।

ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣੇ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਜਾਂ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਮੋ-ਕਰਮ ਉਪਰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ 'ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ' ਬਣੇਗਾ? ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ, ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲੁਟਾ ਕੇ ਕਿਹੜੇ 'ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਮ ਉਪਰ ਨਿਗੂਣੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੱਕਾਂ ਉਪਰ ਡਾਕਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਪਸੀਨਾ ਨਿਚੋੜਨ ਦੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ; ਜਿਵੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਛੋਟਾਂ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਛੋਟਾਂ, ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ; ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਬਰਨ ਖੋਹੀਆਂ, ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੋਹੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ; ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ, ਭਾਰਤੀ ਖਾਦ ਨਿਗਮ (ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ.) ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਕੇ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਦੇਸੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਮੋ-ਕਰਮ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਲੁਕਾਈ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਵੇਕਲ ਫਾਰ ਲੋਕਲ, ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਵਰਗੇ ਲਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਕਨੀਕ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੂੰਜੀ (ਐਫ.ਡੀ.ਆਈ.) ਲਈ ਲਾਲ ਕਲੀਨ ਵਿਛਾਉਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ 'ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਜ਼ਾਕ ਹੋਰ ਭਲਾ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਤਾਕ ਉਪਰ ਰੱਖ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਸਲੂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ 74 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਧਾ ਕੇ, ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸਾਂ (ਜੋ ਗਰੀਬ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ) ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਧੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਕਤੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ, ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਵਿਚ 100 ਫੀਸਦੀ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਦਿਓ ਕੱਦ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ

ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਢਿੱਡ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖੂਨ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਡੀ ਲੀਹ ਤੇ ਪਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਚਾਹੇ ਉਹ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸਾਂ, ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ, ਪੁਲਿਸ, ਸਫਾਈ, ਰੇਲਵੇ, ਬਿਜਲੀ ਆਦਿ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਨੇ ਸੀਮਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਚਟਾਨ ਵਾਂਗੂ ਟਾਕਰਾ ਕੀਤਾ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਿਜੀਕਰਨ ਕਰਕੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਕੇ ਕੈਸਾ 'ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ' ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। 'ਸਦਮਾ ਸਿਧਾਂਤ' ਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਲੇਖਕਾ ਨਿਉਮੀ ਕਲਾਈਨ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਦਿਓ ਕੱਦ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਮਹਿਜ਼ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਨਾ ਹੀ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੋਦੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਦਬਦਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਗਰੀਬੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਮਹਿੰਗਾਈ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਆਦਿ ਵਿਚ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਵਾਧਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਸਤ-ਵਿਆਸਤ ਕਰਵਾਉਣ, ਸਗੋਂ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਤੱਕ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਬਕ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਆਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਰਚ ਕੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਆਸਤਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਦਰਿਆਵਿਲੀਆਂ ਅੰਤ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਡੁੱਬੀਆ ਸਨ। ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਨਾਲਾਇਕੀਆਂ ਦੀ ਬਦਲੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਗੁਲਾਮੀ ਹੰਢਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਸੁਆਲ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣਾਇਆ? ਤੇ ਫਿਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਜੂਲਾ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਖਾਤਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ ਵਾਲੇ ਲੱਖਾਂ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧੇ ਕੀ ਗਲਤ ਸਨ? ਨਹੀਂ; ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮੀਏ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਸਨ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਅਤੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਕਿਰਕੀ ਨਾਲ ਲੁੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਯੋਗ ਇੰਡੀਆ' ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸਾਡੀ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਲੁੱਟ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਸਹਿਤ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਲੁੱਟ ਨੂੰ ਨੰਗਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਇਹ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖ ਦਲਿਦਰ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਵੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 73 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਲਿਦਰ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕੀ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਬਹਿਸ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਗਰੀਬ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਲੁੱਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅੱਜ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਮ ਉਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਲਾਲ ਕਲੀਨ ਵਿਛਾ ਕੇ, ਈਜ਼ ਟੂ ਬਿਜਨਸ ਦੇ ਵਾਅਦੇ

ਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਲਟੇ ਰਸਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਕਨੀਕ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੂੰਜੀ ਆਦਿ ਦੇ ਸਬਜ਼ਬਾਗ ਦੇਖਣ ਤੇ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਕਾ ਕੋਲਾ, ਪੈਪਸੀ, ਵਾਲਮਾਰਟ ਤੇ ਹੋਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਹੜੀ ਤਕਨੀਕ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਉਲਟਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਲੁੱਟ ਕਰਕੇ ਮਣਾਂ ਮੂੰਹੀਂ ਸਰਮਾਇਆ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਸੰਕਟ ਮੂੰਹ ਧੱਕ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਰੋਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਬਲਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ 26 ਹਜ਼ਾਰ ਉਦਮੀ ਜਿਹੜੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸੱਚੀ-ਮੁੱਚੀ ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਪੂੰਜੀ, ਦਿਮਾਗੀ, ਹੁਨਰ ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰੰਤੂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੇ ਤਕਨੀਕ ਸਹਾਰੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖ ਤੇ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਕੌਣ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਖੇਤੀ, ਸਾਡੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਕਿਰਤੀਆਂ-ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਉਦਯੋਗ ਧੰਦੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਵਿਸ਼ਕਰਮਾ ਨੂੰ ਪੂਜਣ ਵਾਲੇ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਣਗੁਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਕਮ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅੱਗੇ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਨਤਮਸਤਕ ਹਨ।

ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ। ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ, ਨਿਜੀਕਰਨ, ਉਦਾਰੀਕਰਨ, ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਆਦਿ ਨੀਤੀਆਂ ਉਪਰ ਪੁਨਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਚਾਈ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਸੰਕਟਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਘੱਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੇ 1991 ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਨਰਤ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੇਤੀ, ਉਦਯੋਗ, ਧੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਡਰਾਉਣੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰਤਾ, ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਥੇ ਫੋਰਡ, ਜਨਰਲ ਮੋਟਰ, ਸੈਮਸੰਗ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਦਿਓ-ਕੱਦ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਇਥੇ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਕਿਰਤੀਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਬੇਕਿਰਕੀ ਨਾਲ ਲੁੱਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਚਾਹੁਣ, ਉਹ ਉਦੋਂ ਉਤਪਾਦਨ, ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਰਫੂ ਚੱਕਰ ਹੋ ਜਾਣ। ਫੇਰ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਵਰਗੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ? ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਮਤਲਬ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੇ ਪੂੰਜੀ ਆਦਿ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਪਰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

***ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਇੰਡੀਅਨ ਰੇਲਵੇ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ।**

ਠਾਹ-ਸੋਟਾ -ਚਾਚਾ ਬੋਲਿਆਂ

ਵੀਹ ਉਤੇ ਛਾਇਆ ਉਨੀ!

ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਇਲਾਜ ਕੋਈ ਲੱਭਦਾ ਨਾ, ਡਾਕਟਰ ਕਹਿਣ ਪ੍ਰਯੋਜ਼ ਹੀ ਕਰੀ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਰੋਗ ਦੇ ਦਿਸਣ ਨਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਭਾਵੇਂ, ਇਹਦੇ 'ਹੋਣ ਤੋਂ' ਫਿਰ ਵੀ ਡਰੀ ਜਾਵੇ। ਬਿਜਨਸ ਬੰਦ ਹੈ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਿਆਂ ਦਾ, ਘਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਚੌਂਕੀਆਂ ਭਰੀ ਜਾਵੇ। ਜੀਵਨ-ਨਦੀ ਹੋ ਗਈ ਏ ਬਿਖਮ ਭਾਵੇਂ, ਸਬਰ ਸਹਿਜ ਦੇ ਆਸਰੇ ਤਰੀ ਜਾਵੇ। ਛਾਇਆ ਖੱਫ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਜੱਗ ਅੰਦਰ, ਡਰ ਦਿਲਾਂ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੱਢਦਾ ਨਹੀਂ। 'ਵੀਹ' ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਵੀ ਅੱਧਾ ਕੁ ਮੁੱਕਿਆ ਏ, ਕੋਵਿਡ-19 ਤਾਂ ਪਿੱਛਾ ਏ ਛੱਡਦਾ ਨਹੀਂ!

ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਰਾਜ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਈ

ਲਾਇਲਾਜ ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਮਲ ਦਾ ਭੰਗ ਪਾ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਰਾਜ ਬੇਪਣ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਤੱਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ 25 ਜੂਨ 1975 ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ 21 ਮਹੀਨੇ ਬੇਹੱਦ ਜਬਰ ਹੋਇਆ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਰਾਜ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੈੱਸ ਉਪਰ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਸੀ। ਰਾਜਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਸਿਰਫ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਦਮਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨਬੰਦੀ ਲਈ ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਬੇਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡੱਕਣਾ ਵੀ ਉਸ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸੀ।

ਉਦੋਂ ਹੁਕਮਰਾਨ ਗੁੱਟ ਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਰਾਜ

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ
ਫੋਨ: +91-94634-74342

ਬੋਧਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮੁੱਖ ਵਜ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਰਥਕ ਸੰਕਟ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮੀ ਸੀ। 1971 ਦੀ ਜੰਗ ਅਤੇ 1974 ਦੇ ਐਟਮ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਨ ਵੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਫੈਲੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬੇਚੈਨੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ 'ਚ ਅਸਫਲ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਜਰਾਤ, ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਤਕਾਂ ਉਪਰ ਨਿਕਲ ਆਏ ਸਨ। ਅਵਾਮੀ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਇੰਦਰਾ ਜੁੰਡਲੀ ਵਲੋਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਮਲ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰਕੇ ਕੁਲ ਤਾਕਤ ਹਥਿਆ ਲਈ ਗਈ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਮਾਰਚ 1977 ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਜੁੰਡਲੀ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਹੋਣਾ ਪਿਆ।

ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨਾਲ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਜੋ ਚੇਤਨਾ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ, ਅਗਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਜਨਸੰਘ/ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਪੱਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਨ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਭੜਕਾ ਕੇ ਕੁਚਲਿਆ ਗਿਆ। 1990ਵਿਆਂ ਦੇ ਆਰਥਕ ਸੁਧਾਰ ਘੱਟ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਹਾਈ ਹੋਏ ਅਤੇ 2014 ਵਿਚ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਗਈ। ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਦਾ ਆਰਥਕ ਮਾਡਲ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੇਕਿਰਕ ਉਜਾੜੇ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਬੇਲਗਾਮ ਲੁੱਟ ਉਪਰ ਆਧਾਰਿਤ ਮਹਾਂ-ਘੁਟਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਾਡਲ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਥਕ-ਸਮਾਜੀ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਡੂੰਘੇਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਡਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਟੇਟ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਹਿਸ਼ੀ, ਖੁੱਖਰ ਅਤੇ ਬੇਕਿਰਕ ਹੋ ਗਈ

ਹੈ। ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਆਰਥਕ ਮਾਡਲ ਦੀ ਮੂਲ ਫਿਤਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਡਲ ਜਮਹੂਰੀ ਸਪੇਸ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰ ਹਿੰਦੂਤਵ ਜਾਂ 'ਸੋਫਟ ਹਿੰਦੂਤਵ' ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹਨ। 2009 'ਚ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਜੁਝਾਰੂ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਗ੍ਰੀਨ ਹੰਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ, ਯੂ.ਏ.ਪੀ.ਏ. ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਬੇਕਿਰਕੀ ਨਾਲ ਘਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੇਕਸੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾੜਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉਪਰ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸਹਿਮਤੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਸੋਫਟ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੱਚਰ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੀ, ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਐਲਾਨੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਟੇਟ ਦਾ ਬਾਕੀ ਕਾਰਵਿਹਾਰ ਉਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ, ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਉਪਰ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ 'ਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ।

ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. - ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਐਲਾਨੀਆਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ, ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੇਕਿਰਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਰਾਜ ਹੈ। ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨਹੂਸ ਇਰਾਦੇ ਕਦੇ ਛੁਪਾਏ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਸਮਾਜਵਾਦ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਹਿਹੋਂਦ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵੰਨ-ਸਵੰਨਤਾ ਆਦਿ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਮੁੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਘ ਜੋ ਮਨੁੱਖਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਤੋੜ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲਾਂ 1998 ਵਿਚ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ 2014 ਤੇ 2019 ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਏਜੰਡੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਭੰਨਘੜ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਾਫ਼ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ 'ਇੰਦਰਾ ਇੰਡੀਆ' ਹੈ ਵਰਗਾ ਵਰਤਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਫਿਰਕੂਕਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਵਾਹਦ ਰੱਖਿਅਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਮਨੋ-ਚੇਤਨਾ ਮੱਲ ਲਈ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤ-ਪਨਾਹੀ ਨਾਲ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. -ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚੁਣੌਤੀ ਰਹਿਤ ਵੋਟ ਆਧਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ ਮਨੋ-ਚੇਤਨਾ ਉਪਰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਜਕੜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਇਸ ਕਦਰ ਹੋ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਅੰਦਰ ਬਾਕੀ

ਪਾਰਟੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਇੱਕ-ਦੁੱਕਾ ਅਪਵਾਦ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਕਸਰ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਸੁਰ ਮਿਲਾਉਂਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੇਟਬੰਦੀ, ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਵਰਗੇ ਵਿਆਪਕ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. -ਭਾਜਪਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਹੁੰਝਾ-ਫੇਰੂ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਅਤਿਅੰਤ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਖੁਦ ਹੁਕਮਰਾਨ ਧਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਸੁਪਰੀਮ ਆਗੂ' ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਾਸਾਹ ਗੁੱਟ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਐਨੀਆਂ ਬੇਪਨਾਹ ਤਾਕਤਾਂ ਹਥਿਆ ਲਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬਾਕੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿਚ ਭੂਮਿਕਾ ਜ਼ੀਰੋ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜੁਡੀਸ਼ਰੀ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੇ ਰਾਜ-ਢਾਂਚੇ, ਉਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਮੀਡੀਆ, ਭਾਵ ਸਮਾਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿਚ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੇ ਡੂੰਘੀ ਘੁਸਪੇਠ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ਧੋਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਵਾਂ ਹੇਠ ਡੇਟਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਰ ਕੇ ਸਰਵੇਲੈਂਸ ਸਟੇਟ ਬੇਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਹੋਂਦ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਥਾਂ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ ਧੌਂਸ ਅਤੇ ਰਾਜਕੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵਾਲੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਦਲਿਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀਆਂ

ਹਜ਼ਮੀ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ 'ਨਿਊ ਨਾਰਮਲ' ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸਾਧਵੀ ਪ੍ਰਗਿਆ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਾਰੰਗੀ ਵਰਗੇ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲੜਾ ਕੇ ਅਤੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. -ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬੇਕਿਰਕੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ, ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਬੇਪ ਕੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਨੇ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹਰ ਕਲ-ਪੁਰਜਾ ਨਾਗਪੁਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਚਾਹੇ ਭੀਮਾ-ਕੋਰੇਗਾਓ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਖਿਲਾਫ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਭਗਵੇਂ ਮੁਜਰਿਮਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੇਕਸੂਰ ਕਾਰਕੁਨਾਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਸੰਘ ਦੇ ਆਲੋਚਕਾਂ 'ਤੇ ਯੂ. ਏ. ਪੀ. ਏ. ਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ਰੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਮਨਘੜਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਧੱਕੇਸ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਵਿਰੁਧ ਮੁਸਲਿਮ ਅਵਾਮ ਦੇ ਤਹੱਸਲ ਭਰੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਜਮਹੂਰੀ, ਇਨਸਾਫਪਸੰਦ ਤਾਕਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਦੱਬੇਕੁਚਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਜੇ ਨਵੀਂ ਜਮਹੂਰੀ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੋਝੀ ਉਭਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਸਾਧਾਰਨ ਮੁਸਲਿਮ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੀਆਂ-ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਆਗੂ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਸੰਘ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਝੋਕ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਸਖਤ ਟੱਕਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਵਾਮ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਬਣ ਕੇ ਆਈ।



ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਲੋਕ ਲਾਮਬੰਦੀ ਨੂੰ ਬੇਕਿਰਕੀ ਨਾਲ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਬੇਪੇ ਲੋਕਭਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. -ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਗੁਜ਼ਾਰੇ, ਹੱਕ-ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲੇ ਹੋਰ ਤਿੱਖੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਬੇਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਦੀ ਨੀਲਾਮੀ, ਰੇਲਵੇ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਏ ਗਏ। ਉਘੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਵਿਰੁਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਆਗੂ ਕਾਰਕੁਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਯੂ.ਏ.ਪੀ.ਏ. ਤਹਿਤ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਲੋਕਭਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਤਾਕਤ ਦਾ ਬੇਦਰੋਗ ਇਸਤੇਮਾਲ, ਪਰਵਾਸੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭੈੜਾ ਸਲੂਕ ਸਟੇਟ ਦੇ ਅਵਾਮ ਵਿਰੋਧੀ ਰਵੱਈਏ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਕੋਤਾਹੀ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਗਵਰਨੈਂਸ

ਦੀ ਇਤਹਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਜਨਨ ਦੇ ਬੇਲਬਾਲੇ, ਜਮਹੂਰੀ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਅਸਰਦਾਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ 'ਚ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਹੁਕਮਰਾਨ ਆਪਣੇ ਮਹਾਂ-ਝੂਠ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਉਪਰ ਬੇਪਣ, ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸੋਇਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਾਹਿਯਾਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਉਪਰ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਰੋੜ੍ਹਨ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲਾਉਣ, ਫੋਕੇ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਵਾਮ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਅਵਾਮ ਨੂੰ ਟਿੱਚ ਜਾਣ ਕੇ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿੱਚਣ 'ਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਜੁਰਮ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਸੱਚੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ 55 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ, ਝੂਠੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣਾ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ।

ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਦੌਰ ਨਾਲੋਂ ਹੁਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਸੱਜੇ-ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਬੇਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਨਾ ਵਿਰੋਧੀ-ਧਿਰ ਕੋਲ ਹੁਕਮਰਾਨ ਧਿਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ 'ਸੰਪੂਰਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ' ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜੈਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਵਰਗਾ ਮਕਬੂਲ ਆਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਹੁਕਮਰਾਨ ਧਿਰ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਦਾ ਦਮ-ਖਮ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਜਨਨ ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੰਗਾਂ ਤੇ ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਭਗਤੀ ਦੀ ਕਾਵਾਰੋਲੀ ਵਿਚ ਡੁਬੋ ਕੇ ਅਸਲ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਟਾਲਾ ਵੱਟਣ ਦਾ ਅਜਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਚੀਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸਰਹੱਦੀ ਝੜਪਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨੇ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫੋਕੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਟੇਟਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਵਾਮੀ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਦਬਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਹੱਕਤਬਾਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਆਮ ਲੋਕਾਈ ਉਪਰ ਹੋਰ ਨਵੇਂ ਬੋਝ ਲੱਦ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਾਏਗੀ। ਸੱਤਾ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਦੇਖ ਕੇ ਹੋਰ ਵੀ ਤਿੱਖੇ ਜਬਰ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੱਤਾ ਦੀਆਂ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹਣ ਲਈ ਜਬੋਬੰਦ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਰੋਧ ਹੀ ਅਵਾਮ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਰਾਹ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਰ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜੇ ਅਵਾਮ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਵਿਰੁਧ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਕਾਂ ਉਪਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਿਆਸੀ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਭੀਮਾ-ਕੋਰੇਗਾਓ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋ ਵਿਹਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਸ਼ੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਇਸ ਵਕਤ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਤਲੇਜਾ ਦੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਵਾਰੰਟੀਨ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਗੌਤਮ ਨਵਲੱਖਾ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਬਣ ਸਾਹਬਾ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਉਘੇ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਆਨੰਦ ਪਟਵਰਧਨ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਗੌਤਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਆਸੀ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਆਨੰਦ ਪਟਵਰਧਨ ਨੇ 21 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਪਿਆਰੇ ਆਨੰਦ,
ਗੌਤਮ (ਨਵਲੱਖਾ) ਨੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਕਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਬਸ ਇੰਨਾ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਤਿਹਾਤ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਮੁੰਬਈ ਲੈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 26 ਮਈ ਨੂੰ ਤਲੇਜਾ ਵਿਚ ਇਕ ਕਵਾਰੰਟੀਨ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਵਾਰੰਟੀਨ ਸੈਂਟਰ ਤਲੇਜਾ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਵੇਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਲੇਜਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਗੌਤਮ ਨੇ ਫੋਨ 'ਤੇ ਉਥੇ ਦੇ ਕੁਝ ਭਿਆਨਕ ਵੇਰਵੇ ਦੱਸੇ ਹਨ, ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਗੌਤਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ

ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਛੇ ਕਲਾਸ ਰੂਮਾਂ ਵਿਚ 350 ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੌਤਮ 35 ਹੋਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹਨ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵਰਾਂਡਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਂਘਿਆਂ ਵਿਚ ਸੌਂਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਸਿਰਫ 3 ਟਾਇਲੋਟ, 7 ਬਾਬਰੂਮ ਅਤੇ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਾਲਟੀ ਜਾਂ ਮੱਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੀਤ ਐਨੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚਮੜੀ ਦੀ ਲਾਗ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਹਵਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ

ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰਨ-ਫਿਰਨ ਜਾਂ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਯੋਗ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੇ ਕੈਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਵਾਰੰਟੀਨ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਦੋ ਕਿਲੋ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਐਸੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕਦ ਤੱਕ ਰੱਖਣਗੇ।

ਇਸ ਵਕਤ ਤਲੇਜਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਨਵੇਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਸਿਹਤ ਦੇ ਜਿਸ ਗੰਭੀਰ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬਾਹਰਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਵਾਰੰਟੀਨ

ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਕੋਈ ਖਬਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਥੇ ਦੀ ਕੋਈ ਖਬਰ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਹਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕੀ ਕੁਝ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਬੁਰੇ ਹਾਲਾਤ ਦੱਸੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਉਹ ਠੀਕ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਦੱਬ ਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਪੈਣਗੇ।

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਲਚਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਰਹੇ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਮੰਨਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਗੌਤਮ ਵਰਗੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬੰਦੀ - ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਕਤ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਭੀਮਾ-ਕੋਰੇਗਾਓ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਵਰਾਵਰਾ ਰਾਓ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਗੜਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਇਸ ਉਪਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਸਲਾਮ।
-ਸਾਹਬਾ



ਗੌਤਮ ਨਵਲੱਖਾ

ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸੁਆਲ

ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ

ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਤਕ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਆਈ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਓ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਵਾਹਵਾ ਚੁੰਝ-ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਕੁਝ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਰਾ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਹ ਲੇਖ ਅਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਣਦੀ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਜੂਨ 1984 ਨੂੰ ਵਾਪਰਿਆ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਹਰ ਸਿੱਖ ਲਈ ਨਾਭੁੱਲਣਯੋਗ ਅਤੇ ਨਾਬਖਸ਼ਣਯੋਗ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਖੂਨੀ ਸਾਕੇ ਨੂੰ 'ਅਣਚਿਤ ਵਿਆਹ' ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1955 ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਪੁਲਿਸ ਭੇਜ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਜ਼ਾਹ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਰ ਫਿਰ ਵਾਪਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਜ਼ੀਮ ਸਾਇਰ ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਇਸ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਵੈਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ ਇਹ ਅਠਾਨਕ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਪੰਜ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਡੱਕੀ ਪਈ ਨਫਰਤ ਦਾ ਬੇਰੋਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਕਵੀਆਂ-ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਬੂਬ ਅਤੇ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਾਕੇ ਦੀ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਬੁੱਧਸਿੰਘਵਾਲਾ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਸੀ, 'ਇਹ ਜੰਗ ਸਾਡੀ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੱਕੇਗੀ।' ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ ਹੈ, "ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਤਵਾਰੀਖ ਵਿਚ ਓਤ ਪੋਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਇਸ ਇੱਕ ਸਤਰ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁਝਾਰੂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਟ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਦੇਖਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, "ਸਭ ਮਾਈ ਭਾਈ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਏ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਅਕਾਸ਼ਵਾਣੀ (Revelation) ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਅਮੋੜ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੇ ਰੌਅ ਵਿਚ ਵਹਿ ਚੁਕੇ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮਹਿਜ਼ ਰੁਮਾਂਚਿਕ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋ ਚੁਕੇ 'ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਮਾਯੂਸ' ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਖੌਤੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ।"

ਚੋਟੀ ਦੇ ਦੋ ਜੁਝਾਰੂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਿਰਫ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੁਝਾਰੂਆਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਜਜ਼ਬਾ ਸੀ, ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੁਣ ਦੱਸੋ, ਕਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇ? ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਉਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿਖਾਰ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, "ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਸੰਕਲਪ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ 'ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ' ਅਤੇ 'ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ' ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅੰਕਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਅਟੱਟ ਅੰਗ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ।"

ਭਾਵ, ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਐਨੀ ਡੂੰਘੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਖਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, "ਅਰਦਾਸ ਦੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਆਦਰਸ਼ਕ ਪੱਖ" ਨੂੰ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਗੋਲਿਕ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰੀਝ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਇਆ ਹੈ।"

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, "ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਸਿੱਖ ਰਾਜ (Independent and Sovereign Sikh State) ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ 'ਕਿਰਤ ਕਰੇ ਤੇ ਵੰਡ ਕੇ ਛਕੇ' ਦੇ ਨਿਯਮ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ ਵਾਲੇ ਗੈਰ-ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਦੋਵੇਂ ਜੁਝਾਰੂ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੀਆਂ ਸਮੂਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ "ਸਭ ਇਨਸਾਫ ਪਸੰਦ ਮੁਲਕਾਂ, ਕੌਮਾਂ ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ

ਅਪੀਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਮਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਵਾਂਗ ਅਮਨ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕੇ।"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਐਨੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, "ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ 'ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਨਾ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਗ ਹੈ।"

ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੀ ਪੂਰਨਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ੇ 'ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ' ਦੇ ਆਸ਼ੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲਾਂ ਦਰਜ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੈਰਾ ਬਹੁਤ ਟੁੰਬਵਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਲੁੱ-ਕੰਡੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੁਝਾਰੂਆਂ ਦੇ ਅਡੋਲ ਸਿਦਕ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਸਮਝ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਰਾ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ,

"ਖਾਲਸਾ ਜੀ! ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਰਾਤਾਂ ਕੱਟਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤਾਰੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਇਥੇ ਪੁੱਜੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਸਾਡੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਲੜਾਈ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਜਰਨੈਲੀਆਂ, ਕਰਨੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਤਾਜ ਰੱਖੇ ਹਨ। 'ਰਿਬੇਰੇ ਮੁੰਨੂੰ' ਸਾਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਦਰਜਨਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸੋਇਆਂ ਵਾਂਗ ਵਧ ਕੇ ਫਿਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਖਲੋਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਉਡੀਕ 'ਚ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਹਰ ਸਿੱਖ ਜੁਝੇਗਾ। ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਚ ਨਾ ਪਵੋ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੋ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ!!
ਨੀਲੇ ਘੋੜੇ ਦਾ ਸ਼ਾਹ ਸਵਾਰ ਸਾਡੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੈ।"

ਕਿਹੜੇ ਸਿੱਖ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਦੁਬਿਧਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਨਾ ਆ ਜਾਵੇ? ਜੁਝਾਰੂ ਸਿੰਘ ਸਪਸ਼ਟ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਬਿਧਾ ਛੱਡ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧੋ, ਪਰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਦੁਬਿਧਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਬਿਧਾ ਸਿਰਫ ਅੱਜ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਲਹਿਰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਰਹੀ ਸੀ।

ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਨੇ 1992 ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਉੱਤੇ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜੁਤੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿਚ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਧਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਕੁਝ ਅਣਜਾਣ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ, ਖਾਲਸਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਬਾਰੇ ਭਰਮ-ਭੁਲੇਖੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੰਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਸਾਡੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਮੈਲ ਨੂੰ ਧੋਣ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਖੂਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਫਿਰ ਨਿੱਖਰ ਕੇ ਚਮਕ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਖਾਲਸਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਵ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਹੈ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਜੋ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨ

ਨੂੰ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜੱਕੋ-ਤੱਕੀ ਵਿਚ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੀ ਫਜ਼ੂਲ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅੱਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਸੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਮਹਾਪੁਰਖ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਮਝਦੇ। ਉਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਮਝਦੇ।"

ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, "ਮੈਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧਿਰ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਧਿਰ ਹੈ, ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜੂਝ ਰਹੀ ਖਾੜਕੂ ਧਿਰ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਝਾਰੂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਪਹੁੰਚ ਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭਰਮ-ਭੁਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮ-ਭੁਲੇਖੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਕੌਣ ਸਨ!

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੱਜ ਕਈ ਲੋਕ ਦੁਬਿਧਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾੜੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਜੰਗਾਂ ਅਤੇ ਕਤਲੋਗਾਰਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਕਦੇ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨੂੰ।

ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਅਧੂਰੀ ਸਮਝ, ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਫੈਲਾਈ ਗਈ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੁਝ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਸਿਆਸੀ ਗਣਿਤ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਕੀ ਹੈ? ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਹਰ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਮੁਲਕ ਬਣਨ ਲਈ ਪੰਜ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ:

1. ਨਿਸ਼ਾਨ
2. ਸੰਵਿਧਾਨ
3. ਖਾਸ ਭੂਗੋਲਿਕ ਇਲਾਕਾ
4. ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜ
5. ਯੂ. ਐਨ. ਦੀ ਮੈਂਬਰੀ

ਇਸ ਨੂੰ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਕਹੋ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ, ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਆਜ਼ਾਦ, ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਮੁਲਕ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਜੋ ਚਲਾਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦੀ ਅਧੂਰੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ।

ਬੈਨੇਡਿਕਟ ਐਂਡਰਸਨ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਇਮੈਜਿਨਡ ਕਮਿਊਨਿਟੀਜ਼' ਵਿਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਵੀ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਫੈਲ ਗਈਆਂ,

1. ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ
2. ਪੂੰਜੀਵਾਦ

3. ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਆਧੁਨਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਜੋਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦ-ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਦੋਵੇਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਵਾਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਹਨ, ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਖੈਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਅਜੋਕਾ ਸੰਸਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਦੀਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵੀ ਸਦੀਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦਾ ਸਰੂਪ ਬਦਲ ਦੇਣੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਦਲ ਦੇਣੀਏ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਡਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ ਬਗੈਰ ਵਰਤ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਔਖਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਹੈ।

ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲਿਜ਼ਮ ਨਾਲ ਰਲਗੱਡ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਅਕਸਰ ਮਾੜਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਮਾੜੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਚੰਗੀ ਵੀ। ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਖਬਾਰ 'ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼' ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ Post-National Nation State ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸਿਓਂ ਆਦਰਸ਼ਕ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਬਾਕੀ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਸੋ ਮਾੜਾ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਹਰ ਆਜ਼ਾਦ ਮੁਲਕ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਆਗੂਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਆਦਰਸ਼ਕ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਬਰਾਬਰੀ, ਇਨਸਾਫ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਝਲਕ ਮਿਲੇਗੀ।

ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟਾਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਵੀ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਸੀ ਅਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ। ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਸੱਦ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਸੇ ਮੰਗਵੀਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਜੁਝਾਰੂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਬਸਤੀਵਾਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਰਾਜ ਇੱਕਪੁਰਖੀ ਸਨ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਵੀ ਇੱਕਪੁਰਖੀ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ ਇੱਕਪੁਰਖੀ ਰਾਜ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਬਰਾਬਰੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਇਨਸਾਫ ਸੀ, ਪਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਇੱਕਪੁਰਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਲਗਪਗ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਨਬੀਰ ਸਿੰਘ
prabhsharanbir@gmail.com

ਆਗਾਉਂ ਪੇਸ਼ੀਨਗੋਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।
ਇਹ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਰੋਤਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰਬਕਾਲ ਤੱਕ ਟਿਕਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਵਹਿਣ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਾਕੇ ਪਿਛੋਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਰੂਹ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਫਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਠੋਸ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਿਆ।
ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਪੈਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੂਹ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸਖਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਇਕ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਫ, ਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿੰਗ-ਵਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਸਨ, ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸਨਮੁਖ ਜਾਣ ਕੇ ਬੋਲਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਉਕਤ ਬਚਨ Vague Statement, ਭਾਵ ਧੁੰਦਲਾ ਕਥਨ ਹੈ। ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਉਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਧੁੰਦਲੇਪਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਕਿ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬਚਨ ਨੂੰ 'ਧੁੰਦਲਾ ਕਥਨ' ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਹੈ? ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਈ ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ।
ਖੈਰ, ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਉੱਤੇ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਿਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਮਰਜੀਵਤੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਲਈ ਚੱਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਕੁੱਦ ਪਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਪੰਥ ਉੱਤੇ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਗਏ। ਜੁਝਾਰੂ ਸਿੰਘ ਸੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿਚ ਜੂਝਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਾਰੇ ਅੱਜ ਬੋਝਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
4 ਅਗਸਤ 1987 ਨੂੰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੰਥਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸੱਦੀ ਗਈ। ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਦੇ

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਜਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਤਖਤ !

ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਚੁਰਾਸੀ ਦੇ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਮਾਗਮ ਹੋਏ। ਹਰ ਸਾਲ ਵਾਂਗ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਖੰਡ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੌਮ ਦੇ ਨਾਮ ਰਵਾਇਤੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਮੌਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਵਾਂਗ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ
multaniny@gmail.com

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਨਾਹਰੇਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, "ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੇ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਤਸਦੀਕ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਉਤਰ ਕਿਉਂਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,

ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਇਸ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਭੁਚਾਲ ਆਇਆ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁੱਝਾ ਨਹੀਂ। ਹਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਭੁਗਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਇਕ ਵੱਖਰਾ, ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਵਾਇਦਾਂ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਚਾਟੀ ਵਿਚ ਮਧਾਣੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਮ ਭਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਬ ਉਚ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਗੈਰ ਜਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਤੇ ਹਾਸੇਹੀਣਾ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸ 'ਮੁੰਗੇਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਹੁਸੀਨ ਸੁਪਨਿਆਂ' ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਉਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦਤ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਗੋਰਖ ਧੰਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਪਰ ਲੱਖਾਂ ਅਨਭੋਲ ਤੇ ਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇਸਿੱਟਾ ਮੌਤਾਂ ਭਲਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਬਜ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਸੇ ਮਾਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਆਪ ਥਾਲੀ ਵਿਚ ਸਜਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ

ਨਾਮ 'ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਪਾਸ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਦੱਸਣ ਯੋਗ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਬੇਸ਼ਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਨਾਕਾਮੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ

ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਜੂਨ ਸੁਧਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਭਾਵੁਕਤਾ ਵਿਚ ਲਏ ਫੈਸਲੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਇੱਜੜ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ? ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਫੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂ ਵਿਦਵਤਾ ਬਿਲਕੁਲ



ਏਕਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਜੜੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਾਵੁਕ ਕੌਮ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਕੌਮ ਦੀ ਇਸ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਲੀਡਰਾਂ ਪਾਸ ਕੌਮ ਨੂੰ ਭਾਵੁਕ ਕਰਨ ਦਾ ਚੱਜ ਬਹੁਤਾਤ ਵਿਚ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੂਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਕਾਲ ਦੇ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵੁਕਤਾ ਦਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਕਾਲ

ਨਹੀਂ ਝਲਕਦੀ, ਦੂਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਦਾਰਦ ਹੈ। ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇੰਨੇ ਅਹਿਮ ਮਸਲੇ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੱਧੋਲ ਉਡਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੀ ਕਹੀ ਜਾਏਗੀ ਕਿ ਸਰਬ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਮ ਸਿੱਖ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਬਿਆਨ ਦਾਗਨ (ਦੇਣ) ਵੇਲੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੋਵੇਗਾ? ਜ਼ਰਾ ਜਿਹੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਹੋਰਨਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਭਾਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

1984 ਵਿਚ ਆਮ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੀਡਰਾਂ, ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਖੇਡ ਅਤੇ ਕੌਮ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਸੰਜੀਦਗੀ ਦਾ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆ ਕੇ ਅਤੇ ਉਜਾੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਸਹਿ ਤੇ ਅਕਹਿ ਮੁੱਲ ਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਇੰਨਾ ਅਹਿਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ? ਸ਼ਾਇਦ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤ ਵਧੇਰੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹਰ ਆਮ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਹਿਬਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਿਚਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਗਤ ਤਾਰਿਆ ਸੀ, ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਸਿੱਖ ਜੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਘੜਮੱਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਲੱਪ ਤੇ ਨਿਰਲੇਪ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸੁਆਲ

(ਪਿਛਲੇ ਸਫ਼ੇ ਦੀ ਬਾਕੀ)
ਇਨਸਾਫ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਉਤਾਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ। ਜੇ ਉਹ ਰਾਜ ਇੱਕਪੁਰਖੀ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਸ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਜ ਹੋਰ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕਪੁਰਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਅਜਿਹੇ ਗੁਣ ਸਨ, ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਗੁਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਅਧੂਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸਰੂਪ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕਪੁਰਖੀ ਰਾਜ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਸਲੀ ਧਰਮੀ ਰਾਜਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕਪੁਰਖੀ ਰਾਜ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰੂਪ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ। ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਹ ਫ਼ਲੂਲ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਛੇੜੀ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜ ਇੱਕਪੁਰਖੀ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ। ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕਪੁਰਖੀ ਸਰੂਪ ਭਾਵੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅਨੁਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅਸਰ ਜ਼ਰੂਰ ਸੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਹੈ। ਜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੱਖਰਾ ਮੁਲਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦਾ ਅਧੂਰਾ ਸੰਕਲਪ ਵੀ ਪੂਰਨਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵੱਲ ਵਧੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਨੰਤ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਲੋੜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਜ਼ਾਦ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਆਮ ਕਰਕੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਵਿਦਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਰਕਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਤੇ ਇੱਕੋ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਦੀਵੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ

ਸਾਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗਲਤੀ ਮੰਨੀ ਵੀ ਸੀ। ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਆਪਣੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਤੁਕਾਅ ਵਿਚੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਲੋਂ ਲੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਛੱਡ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਾਸ਼ੀਆਗਤ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲਿਬਰਲ-ਸੈਕੂਲਰ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਲਘੂ ਅੰਗ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੰਸਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚਲਾਕੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਧੁਨਿਕ ਮਹਾਬਿਰਤਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਖੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਖਿਆਲ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਜ਼ਲੂਮ ਨਾਲ ਖੜੁਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ ਉਤੇ ਖੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਮੋਰਚਾ ਬਣਾ ਕੇ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਮਜ਼ਲੂਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ

ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ, ਜਦੋਂ ਮਜ਼ਲੂਮ ਉਸ ਦੀ ਸਰਨ ਵਿਚ ਆਵੇ। ਖਾਲਸੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਲਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵੀ ਹਰ ਮਜ਼ਲੂਮ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਮੁੱਢੋਂ ਮੁੱਢੋਂ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਗੁਲਾਮ ਕੌਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ, ਫਿਰ ਹੀ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮੰਗਣ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੀ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰ ਗੁਲਾਮ ਕੌਮ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਤੇ ਸੁਆਲ ਖੜੁ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ 'ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਸਦਾ ਹੀ ਮਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ', ਵਰਗੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰੀਕ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਚੌਖਟਾ ਮਾਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਹੜਾ

ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੋਣੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਭੁਲੇਖੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲੈਣ, ਅੰਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੰਭ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਠਦੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਉਤੇ ਹੀ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਪੁੱਛ ਲੈਣ ਕਿ ਉਹ ਜੁਝਾਰੂ ਸਿੰਘਾਂ ਵਲੋਂ ਮਿਥੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ, ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਰਾਜ ਖਾਲਿਸਤਾਨ, ਜੋ ਯੂ. ਐਨ. ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਈ ਭਰਮ-ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੈਪੀ ਫਾਦਰ'ਜ਼ ਡੇਅ
ਬਾਬੁਲ ਦਾ ਅੱਜ ਦਿਨ ਹੈ ਆਇਆ। ਸਾਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨਾਲ ਲਿਆਇਆ। ਬਾਬੁਲ ਮੇਰਾ ਬੜਾ ਪਿਆਰਾ ਸਾਰੇ ਜਗ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਿਆਰਾ। ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਰੱਬ ਵਰਗਾ ਸਤਿਕਾਰ ਸੀ ਉਸ ਦਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠ ਬਹਿੰਦਾ ਸੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਨਿੰਤਨੇਮ ਕਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸੀ ਉਹ ਬਰਦਾ। ਉਠਦੇ ਬਹਿੰਦੇ ਦਿਨ ਅਰ ਰਾਤ ਸ਼ਾਮ ਢਲੇ ਜਾਂ ਹੋਏ ਪ੍ਰਭਾਤ। ਇੱਕੋ ਹੀ ਅਰਮਾਨ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਸੀ ਉਸ ਦਾ। ਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਨ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਨ ਸੀ ਉਸ ਦੀ। ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਕਰਦਾ ਅਰਦਾਸ ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਾਸ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਸੀ ਉਸ ਦੀ

ਗਜ਼ਲ
ਜਦੋਂ ਆ ਕੇ ਬਨੇਰੇ 'ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਕਾਗ ਬਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਬਿਰਹਣ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਆ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੇਰਾ ਘਰ ਔਣ ਦਾ ਇਕ ਖਾਬ ਸਜਦਾ ਹੈ ਸੁਝਾ ਵੇਲੇ, ਢਲੇ ਪਰਛਾਵਿਆਂ ਵੇਲੇ ਖਿਆਲੀ ਮਹਿਲ ਢਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਮਰ ਭਰ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨੇ ਨੇ ਬੜਾ ਮੈਨੂੰ ਸਤਾ ਰੱਖਿਆ ਹਕੀਕਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹੈ, ਕਵੀ ਦਾ ਬੋਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਰੁਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜੁਗਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਣ ਇਹ ਉਡਦੇ ਹਨੇਰੇ ਚੀਰ ਜਾਵਣ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮੱਥੇ 'ਚ ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਦਾ ਸੂਰਜ ਉਦੈ ਹੋਵੇ ਤਕਾਲੀਂ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸੂਰਜ ਪੱਛੋਂ ਵਿਚ ਆਣ ਲਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਂ ਕੀਕਣ ਕਿ ਤੂੰ ਮਸਤਕ 'ਚ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਮੁਬਾਇਲ ਹੁਣ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
-ਸੁਹਿੰਦਰ ਬੀਰ

ਵਿਦਿਅਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ

3

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਲੰਮੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਆਰਥਕ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਤਬਕੇ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਰਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਲਿਖਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਪਸਾਰ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਪੰਜਾਬ ਕੋਈ ਉਡਾਣ ਭਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਐਤਕੀਂ ਇਸ ਲੰਮੇ ਲੇਖ ਦੀ ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਕਿਸ਼ਤ ਪੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਅੱਜ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਬੇਚੈਨ ਪੰਜਾਬ: ਤੇਜ਼ ਤਬਦੀਲੀ ਬਨਾਮ ਪਿੰਡ ਵਲ ਵਾਪਸੀ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

2.1 ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਗਤੀ:

ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ ਲਈ ਜਸਬੀਰ ਮੰਡ ਦਾ ਨਾਵਲ 'ਆਖਰੀ ਬਾਬੇ' ਵਧੀਆ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਨੁਭਵ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਬਿਰਸਾ, ਪੁੱਤ ਬਲਕਾਰ ਅਤੇ ਪੋਤਾ ਹਰਜੀਤ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਤਿੰਨ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉਸਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸੰਸਾਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ। ਨਾਵਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਯੁਧ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਾਠਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।



ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਲੇਖਕ ਦੀ ਬਾਬੇ ਬਿਰਸੇ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਲੇਖਕ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਹਿਣ ਵਿਚ ਰੁੜ੍ਹ ਜਾਣਾ ਪਾਠਕ ਦਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ/ਰਾਜਨੀਤਕ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਭਾਂਜ।

11500 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਿਸ ਭੌਤਿਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਲੋਸੀਨ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਯੁਗ ਦੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸ਼ਾਂਤ ਸਥਿਰ ਮੌਸਮੀ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਯੁਗ ਦੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਦੇ ਕੰਮ-ਧੰਦੇ ਵਿਚ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬਿਰਸਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਇਸੇ ਹੋਲੋਸੀਨ ਯੁਗ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹਨ। ਬਾਬੇ ਬਿਰਸੇ ਲਈ ਕੇਵਲ ਹੋਲੋਸੀਨ ਦਾ ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਨ ਹੀ ਕੁਦਰਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਤਾਂ ਇਸ ਯੁਗ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਯੁਗ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ੀਤ ਬਰਫ ਯੁਗ (ਪਲੀਸਟੋਸੀਨ) ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਜਿਸ ਨੇ ਵਰਤਮਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ, ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਰਹੇ ਐਂਥਰੋਪੋਸੀਨ ਯੁਗ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਵੀਆਂ ਵੰਗਾਰਾਂ ਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਅਗਲੇਰੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਮਾਰਗ ਤੈਅ ਕਰਨਗੇ। ਇਕ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਕੋ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਸੁਖ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣਾ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਦਸਤੂਰ ਨਹੀਂ। ਨਵੇਂ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਨਵੀਆਂ ਵੰਗਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਵੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਗਾਉਣੀਆਂ ਹੀ ਜਿੰਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਚੇਤਨਾ ਇਸ ਅਮਲ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਆਈ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਨੈਟਵਰਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲੀਨੀਅਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਐਕਸਪੋਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਤੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਰੂਪਾਂਤਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਐਂਥਰੋਪੋਸੀਨ ਯੁਗ ਦੀ ਪੁੱਤ ਬਲਕਾਰ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਸਟੇਜ ਨੂੰ ਹਰੇ ਇਨਕਲਾਬ (1965-1980) ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1980-81 ਵਿਚ ਹਰੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਸੰਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ 1990-91 ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ 1991 ਤੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੋਤੇ ਹਰਜੀਤ ਵਾਲੇ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਯੁਗ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਾਬੇ ਬਿਰਸੇ ਵੇਲੇ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਮੁਖ ਸਾਧਨ

ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ। ਪੁੱਤ ਬਲਕਾਰ ਵੇਲੇ ਨਵੇਂ ਬੀਜਾਂ, ਨਵੀਆਂ ਖਾਦਾਂ, ਨਵੀਆਂ ਰਸਾਇਣਾਂ, ਟਰੈਕਟਰ, ਥਰੈਸ਼ਰ, ਆਦਿ ਦੀ ਆਮਦ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਥਾਂ ਪੂੰਜੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਗਈ। 1980-81 ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਮਦਨੀਆਂ ਘਟਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਰੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਸੰਕਟ ਆਰੰਭ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਸੰਕਟ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਖੇਤੀ ਜਿਣਸਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇਖੀ ਗਈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਨੇ 1988 ਵਿਚ ਪੈਪਸੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ 1991 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਦੁਆਰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਤੇ। ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਗਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਖੇਤੀ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਵਸੋਂ ਦਾ ਭਾਰ ਘਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਤੁਰ ਪਈਆਂ। ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਮੁਖ ਸਾਧਨ ਬਣ ਗਈ। ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਫੈਲਾਓ ਵਧਿਆ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਸੁਪਨੇ ਜਾਗਣ ਲੱਗੇ। ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਾ ਉਤਰਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਤ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਗੇਰਾਂ ਘੱਤ ਲਈਆਂ। ਪੋਤਾ ਹਰਜੀਤ ਇਸੇ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਖੋਰਾ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ, ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਆਰਥਕ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਨਵੇਂ ਯੁਗ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨਹੀਂ, ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ। ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਹੀ ਜਾਗਣਗੀਆਂ। ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਮੀਨ, ਪੂੰਜੀ ਜਾਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਉਹੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਯੁਗ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਇਹ ਸੁਆਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਠਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਜੁਆਬ ਵੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਵਿਦਿਅਕ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਅਸੀਂ ਹਾਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਬੜੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ "ਵਿਦਿਅਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਿਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।"

ਆਰਥਕ ਤਬਦੀਲੀ ਇਕੱਲੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ; ਸਮਾਜਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਭੂਗੋਲਿਕ, ਨੈਤਿਕ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ-ਸਬੰਧ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਬਾਬੇ ਬਿਰਸੇ ਵਾਂਗ ਸਮਾਜਕ ਬੇਗਾਨਗੀ ਭੋਗਦੇ ਹਨ। ਇਕੋ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਇਕੋ ਘਰ ਵਿਚ ਦਾਦੇ, ਪੁੱਤ ਅਤੇ ਪੋਤੇ ਲਈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਹੋਣ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰਕ ਤ੍ਰੇਤਾਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹੋਣ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ ਸਿਖਰਾਂ ਫੂਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਰਥ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੀ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨੇ ਪੁੱਤ ਬਲਕਾਰ ਨੂੰ 26 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਬੇਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ, ਪੋਤੇ ਹਰਜੀਤ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 18 ਸਾਲ ਲੱਗੇ। 2008 ਵਿਚ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦ ਦੇ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਨੈਟਵਰਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਫੇਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਗਲੀਆਂ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਹੋਣ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਔਸਤ ਉਮਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹਿਸਾ ਬੇਕਾਰੀ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਜ਼ਰਿਆ

ਕਰੇਗਾ। ਬੁਢਾਪੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਣਾ ਨਹੀਂ, ਘਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਇੰਨੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਰ-ਸੱਤਰ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਬਣਾਈ ਰੱਖੇ। ਸਭ ਕੁਝ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਸਥਾ ਅਜਿਹੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਦਮ ਉਠਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਨਾਵਲ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਮੁੜੀਏ।

ਨਾਵਲ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਬਾਬੇ ਤਾਂ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਬੇਬੇਆਂ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਬਾਬੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਮੰਡੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨਾਲ ਹੈ। ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੰਡੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬੇਬੇ ਘਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਘਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਘਰ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਲੋੜ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਬੇਬੇ ਆਪਣੀ ਜੁਆਨੀ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸਣ ਵਿਚ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ



ਪਰ ਨੂੰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਮੀਨੋਪਾਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ ਵਿਚ ਬੇਬੇ ਦੇ ਪੰਜਾਗ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਠ ਜੀਨ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸਣ ਵਿਚ ਡਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਦੇ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਫਰਕ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰੀਸਕਿਲਿੰਗ (ਨਵੀਂ ਟਰੇਨਿੰਗ) ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਔਰਤ ਵਾਸਤੇ ਮਮਤਾ ਨੂੰ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੰਡੀ ਕੇਵਲ ਜਿਣਸਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਮਾਜਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਜੋਗੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬੇਬੇ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਵੀ ਮੱਧਮ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਣਸਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸਿੰਧਾ ਸਬੰਧ ਸਿਖਿਆ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦਾ। ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਖਿਆ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਹੁਨਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਸਕਦੀ। ਨੌਬਰ ਇਕ, ਵਿਸ਼ੇ/ਹੁਨਰ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਦੇਣਾ; ਨੌਬਰ ਦੋ, ਸਬੰਧਤ ਹੁਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਨਤਮ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਿਚ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣੀ; ਨੌਬਰ ਤਿੰਨ, ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਉਸ ਗਿਆਨ ਤੇ ਹੁਨਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੰਮ-ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨੌਬਰ ਚਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ/ਹੁਨਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ

ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਬਹੁਦਿਸ਼ਾਵੀ ਸਿਖਿਆ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪਡੇਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ, ਨਵੇਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਵੀ ਢਲਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ, ਆਰਥਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਦਿਸ਼ਾਵੀ ਸਿਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਯੂਟੋਪੀਅਨ ਅਧਿਆਪਕ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਮੁਖ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ।

2.2 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ: ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਰਿਜ਼ਕ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਵਸੇ ਸਨ, ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਆਪਣੇ ਇਕ ਸੰਪਾਦਕੀ ਨੋਟ ਵਿਚ ਸੁਆਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, "ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਅਕਹਿ ਅਤੇ ਅਸਹਿ ਕਸ਼ਟ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ; ਸੈਂਕੜੇ ਮੀਲ ਤਪਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਪੈਦਲ ਤੁਰਦੇ ਹੋਏ ਭੁਖਣ-ਭਾਣੇ ਮਰਦ ਤੇ

ਮੜਕ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰੀ। ਜੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਉਪਰ ਆਧਾਰਿਤ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਆਰਥਕ ਇਕਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਸਾਕਾਰ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਪਿੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਰਘੂਰਾਮ ਰਾਜਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਦਿ ਬਰਡ ਪਿਲਰ' ਇਸੇ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਫੋਕਸ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਡੀ/ਅਰਥਚਾਰੇ ਅਤੇ ਰਾਜਸੱਤਾ ਨੇ ਸਮਾਜਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ (ਪਿੰਡਾਂ) ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ। ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਹਿਜਰਤ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦੇ ਦਿਲ ਕੰਬਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਰਦਨਾਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਸੱਤਾ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਝੌਂਪੜ-ਪੱਟੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿਖ ਬਾਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਜੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਨੇ 31 ਮਈ 2020 ਦੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਵਿਚ ਛਪੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖ 'ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਕਟ: ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ' ਵਿਚ ਬੜੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਗੱਲ ਆਖੀ ਹੈ: "ਸ਼ਹਿਰੀ ਗਰੀਬ ਦੇ ਸੰਸਾਰਾਂ ਦਾ ਬਾਸਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੈ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸੰਸਾਰ; ਦੂਸਰਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਘਰ ਦੀ ਆਦਰਸ਼ ਪੇਂਡੂ ਪਨਾਹਗਾਹ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਸੰਸਾਰ।" ਮੰਡੀ ਅਤੇ ਰਾਜਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਪੇਂਡੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੱਲ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: "ਇਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚਲੇ ਘੱਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਅਤ (ਚਾਹੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹੀ ਸਹੀ) ਘਰਾਂ ਵੱਲ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।"

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੰਜ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੀ ਨਹਿਰੂ ਤੋਂ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਸੰਕਟ ਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪਲ ਹਨ: ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਉਤਰ-ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਯੁਗ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਉਪਰ ਆਧਾਰਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਇਹ ਉਤਰ-ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ੰਡਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਸ ਕਥਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸ, ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਗਠਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਮਿਲਤ, ਸਮਾਰਟ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਪੇਂਡੂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨੰਤਰ ਨੈਟਵਰਕ ਵਜੋਂ ਉਸਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਕੇਵਲ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਿੰਡ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਪੁੰ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ: ਇਥੇ ਖੁਲ੍ਹਾ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਹੈ ਇਥੇ ਪਿਆਰ ਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਵੇਸ਼ ਹੈ ਇਥੇ ਪਹਾੜ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਪਿਘਲਦੇ ਇਥੇ ਕੋਈ ਅਣਪਛਾਤਾ ਜਿਹਾ ਇਲਾਹੀ ਸੁਆਦ ਹੈ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਭੇ 'ਤੇ)

ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਛੜ ਚੁੱਕੀ ਹਰ ਹੀਲੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹਨ।" ਇਸ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜੁਆਬ ਤਾਂ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਪੰਜਾਗ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਇਸ ਸ਼ਿਅਰ ਰਾਹੀਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:

ਪਿੰਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੱਡੇ ਚੱਲਣ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰੀ, ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਆ ਕੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਬਸ ਦੀ ਇਕ ਅਸਵਾਰੀ।

ਮੰਡੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਭਜਾਏ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰਾਹਤ ਹੋਰ ਕਿਥੇ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਬੰਦੇ ਦੀ ਰੂਹ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਈਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਉਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਘਰ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਖਾਣ ਨੂੰ ਆਵੇ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਸੋਮਾਲੀ ਕਵਿੱਤਰੀ ਵਾਰਸਨ ਸਾਇਰ (ਜਨਮ 1 ਅਗਸਤ 1988) ਲਿਖਦੀ ਹੈ:

ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਘਰ ਨੂੰ ਕੌਣ ਛੱਡਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਘਰ ਬਣ ਨਾ ਜਾਏ ਬਘਿਆੜ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮੂੰਹ ਸਰਹੱਦ ਵੱਲ ਉਠ ਨੱਸਦੇ ਤੁਸੀਂ ਜਦ ਦੇਖਦੇ ਪੂਰਾ ਪਿੰਡ ਉਧਰ ਨੂੰ ਦੌੜਦਾ ਤੇ ਸੰਘ ਵਿਚੀਂ ਤੇਜ਼ ਸੂਕਦੇ ਸਾਹਾਂ ਨਾਲ

ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਜਾਂਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਦਾ ਸਕੂਲੀ ਮੁੰਡਾ ਜਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਪਿੰਡੇ ਚੁੰਮ ਕੇ ਮਦਹੋਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਦੀ ਜਦ ਚੁੱਕ ਲਵੇ ਆਪਣੇ ਕੱਦ ਨਾਲੋਂ ਲੰਮੀ ਬੰਦੂਕ ਤੁਸੀਂ ਹਿਜਰਤ ਉਦੋਂ ਕਰਦੇ ਜਦ ਘਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਮੋਹ ਪਿਆਰ, ਭਾਈਚਾਰਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ,

ਅੰਨ੍ਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ-ਤੁਸੀਂ



ਨਾਟਕ 'ਅੰਨ੍ਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ' ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਟਕਕਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ ਮਾਨਸ ਦੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰਲੀ ਤਸਵੀਰ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ ਸਾਡੀ ਝੋਲੀ ਐਸੀਆਂ ਅਮਰ ਕਿਰਤਾਂ ਪਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਕਿਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ (19 ਅਗਸਤ 1942) ਜਾਂ ਬਰਸੀ (15 ਜੂਨ 2017) ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਟਕ ਇਕ-ਇਕ ਕਰ ਕੇ ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਘੁੰਮ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ 'ਅੰਨ੍ਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ' ਆਣ ਖੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ 30 ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਧਤਕ ਲੋਕ ਆਗੂ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਹਾਬਪੁਰ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ) ਵਿਚ ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇਖੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀਆਂ



ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼

ਹੈ। ਇਸ ਕਿੱਕਰ ਦੇ ਲੁੰਗ ਨਦਾਰਦ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਾਸੂਮ ਜੀਵ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਬਣ ਸਕਣ। ਬਲਕਿ ਇਹ ਕਿੱਕਰ ਹੁਣ ਕਾਵਾਂ ਗਿਰਝਾਂ ਦੀ ਠਾਹਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਵਾਸ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਪਰ ਵਿੱਠਾਂ ਸੁੱਟ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲੀਲ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਦਾ ਸਹਿਜ ਸਫਰ ਸਰਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਮੰਚ 'ਤੇ ਗੱਡੇ ਦਾ ਟੁੱਟਾ ਪਹੀਆ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਰਤ ਕਰਦੇ ਭੋਲੇ ਮਾਨਸ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹਲ ਪੰਜਾਲੀ ਖੋਹ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਕਿਰਪਾਨ, ਤ੍ਰਿਸੂਲ, ਬੰਦੂਕ ਬਮਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਟੁੱਟੀ ਹਲ ਪੰਜਾਲੀ ਮੰਚ ਦੀ ਨੁੱਕਰੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੰਝ ਵਹਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿੱਛੇ ਕਰਕੇ ਇਕ ਕੋਠਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੱਭਿਅਤਾ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਕੰਮਲ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸਮੁੱਚੀ ਮੰਚ ਜਤਤ ਔਲਖ ਦੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਨਾਟਕਕਾਰੀ ਤੇ ਸੰਜਮੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤੋਂ ਡਰੀ ਸਹਿਮੀ ਔਲਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਫੱਟੇ ਚੱਕ ਉਸਨੂੰ ਚਰ੍ਹੀ 'ਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਅਸਲੀਅਤ ਜਾਹਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਨਿੱਕਾ ਭੋਲੂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਦਮੇ 'ਚ ਹੈ। ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ। ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਤਾਂ ਏਨਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁਸਲਿਮ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਕੜਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੁਸਲੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੁਟਿਆਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ 'ਭੋਲੂ' ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਦੀ ਹੈ। ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚਲਾ ਫਰਕ ਸਮਝਣ ਦੀ ਹੋਸ਼ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਔਲਖ ਤਾਂ ਕੁੱਲ ਆਲਮ ਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਝ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਕ ਦੀ ਸਮਝ ਤਕ ਰੁਪਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਮੰਚ 'ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਮੁਖ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਾਲੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ।

ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ
ਫੋਨ: +91-98880-11096

ਹੱਥੋਂ ਦਰਦ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਾਟਕ ਸੰਤਾਲੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਦਰਸ਼ਕ ਨਾਟਕ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਦੇਖਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਤਾਪੇ ਦੌਰ ਦਾ ਅਗਲਾ ਪੜਾਅ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਗਲੀ ਵਿਚ ਰੋੜ੍ਹੀ ਖਿੱਚ ਕੇ ਸਬਜ਼ੀ ਵੇਚਦੇ ਕਿਸੇ ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਮੰਗ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਲੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਬੰਨ੍ਹੀ ਫਿਰਕੂ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕਾਲੀ ਪੱਟੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਲਟਕਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਤੇ ਬਾਪੂ ਔਲਖ ਦਾ ਨਾਟਕ ਵੰਗਾਰ ਬਣ ਸਾਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਦ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਤਕੜੇ ਹੋ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਝੁੱਲੀਆਂ ਹਨੇਰੀਆਂ 'ਚ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਫੁਸ ਬਣ ਉਡਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਅੱਜ ਵੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਦਮ ਬੋਚ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਹੋਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਲਾ ਦੀ ਚਿਰਕਾਲਤਾ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਪੂ ਔਲਖ ਦਾ ਨਾਟਕੀ ਖੂੰਡਾ ਅੱਜ ਵੀ ਖੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਬਰਸੀ ਮਾਤਮੀ ਸੁਰ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ, ਮਾਣ ਮੱਤੀ ਗੂੰਜ ਸਿਰਜਣ ਵਾਲੀ ਹੋਈਗੀ।

ਹੁਣ ਵਕਤ ਕਾਰਜ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਹੈ। ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਬੰਦੂਕਾਂ ਹਨ। ਔਲਖ ਦਾ ਨਾਟਕੀ ਸ਼ਿਲਪ ਬੜਾ ਸੰਖੇਪ ਹੈ, ਪਰ ਅਤਿਅੰਤ ਤਿੱਖਾ ਹੈ। ਵਕਤ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, 'ਮਨੁੱਖ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ, ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ, ਨਸਲਾਂ ਵਿਚ, ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ, ਕੁਜਾਤਾਂ ਤੇ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿਚ!' ਵੰਡ ਜਮਾਤਾਂ ਦੀ ਹੈ, 'ਕੁਜਾਤਾਂ' ਦੀ ਪਿੱਠ ਲਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਹਥਿਆਰ ਬੜੇ ਹਨ। ਧਰਮਾਂ, ਨਸਲਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਸੌਖਾ ਤੇ ਅਜਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਖੜਕ ਸਿੰਘ, ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਫੱਟੇ ਚੱਕ, ਹੇਤ ਰਾਮ ਦੀ ਪਹਿਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਨਾਟਕਕਾਰ ਅਨੇਕਾਂ ਇਸ਼ਾਰੇ ਦਰਸ਼ਕ ਵੱਲ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ 'ਤੈਅਸੁਦਾ ਖਲਨਾਇਕ' ਨਹੀਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਹਨ। ਫੱਟੇ ਚੱਕ ਦੀਆਂ ਥੁੜ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਖੋਪੇ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਹੇਤ ਰਾਮ ਤੀਵੀਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੱਥੋਂ ਹਰਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਜ ਵਿਉਂਤ ਵੀ ਇਕ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪੱਚੀ ਕੁ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਮੁਟਿਆਰ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰ ਹਾਲ 'ਚ ਚਰ੍ਹੀ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਹੈ। ਭੁੱਖੀਆਂ ਵਹਿਸੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਉਸ ਭਿਆਨਕ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਪੀੜਤ ਵਰਗ 'ਤੇ ਝਪਟ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਮੁਸਲਿਮ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ

ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਾਲ 1947 ਦੇ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਧ ਦੀ ਢਲਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਹੈ। ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਰੁੱਤ ਗਰਮ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਤ ਹੋ ਜਾਣ ਵੱਲ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਪਲੇਠੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਆਹਟ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਔਲਖ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਢਲਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਵਾਲਾ ਦਰਸਾ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਦੋ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਮਾਂ ਪੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕਾਲੀ ਬੋਲੀ ਰਾਤ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਬਚਿਆ ਖੁਚਿਆ ਵਜੂਦ ਨਿਗਲ ਜਾਵੇ, ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਦੂਜਾ ਸੰਕੇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਤੀਆਂ ਦੁਪਹਿਰਾਂ ਦਾ ਸੇਕ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਸੇਕ ਮੱਠਾ ਪੈਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਹੰਝਲਾ ਮਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਾਟਕ ਉਸ ਹੰਝਲੇ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਹੁਕ ਹੈ। ਮੰਚ ਉਜੜਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੜ-ਸੁਕਤ ਕਿੱਕਰ ਵਰਗੀ ਹੋਣੀ ਹੰਝਾ ਰਹੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੀ ਕਿੱਕਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿੱਕਰ ਹੇਠ ਬੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਬੜ੍ਹੇ 'ਤੇ ਘਸਮੇਲੀਆਂ ਚਿੱਟੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ 'ਮਾਤਾ ਰਾਣੀ' ਸਭ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਚੁੱਪ



ਨਾਟਕਕਾਰ ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ

ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ

ਕਾਲਮ 'ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ' ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਹਲੂਣਿਆ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵਲਵਲੇ ਉਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜੋ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਕਾਵਿ ਟੋਟਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਕੈਪਸ਼ਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 4 ਜੁਲਾਈ 2020 ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-436



ਤਸਵੀਰ: ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ

ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਪ ਕੇ ਸੜਕਾਂ, ਅੱਪੜ ਗਏ ਸੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼। ਕਰੋਨਿਓ-ਭੈੜੀ ਭੁੱਖ ਦੇਖ ਕੇ, ਮੁੜ ਆਏ ਹਾਂ ਫਿਰ ਪਰਦੇਸ। ਰੜੇ-ਮੈਦਾਨ ਵਿਛਾ ਕੇ ਪੱਲੀ, ਮੋਟਰ ਉਤੇ ਟਿਕਾਣੇ ਕਰ ਲਏ। ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮੁਰਦੇ ਲੱਗੀਏ, ਬਿਨਾ ਕਸੂਰੋਂ ਡੰਨ ਨੇ ਭਰ ਲਏ।

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-434



ਟਰਾਲੀ ਦੀ ਥਾਂ ਭਰ ਕੇ ਟਰਾਲਾ ਜੋੜਿਆ, ਚਿਣ ਚਿਣ ਗੰਨਿਆਂ ਨਾਲ ਲੱਕ ਤੋੜਿਆ। ਖੇਤ ਪੂਰਾ ਵੱਢ ਕੇ ਹੀ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਲੱਦਿਆ, ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕੇ ਟਰੈਕਟਰ ਫੇਰ ਜੋੜ ਘੱਤਿਆ। ਬੜਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ-ਭੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਨੂੰਨ ਮੇਰੇ ਦੇਸ ਦਾ, ਕਰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਤਾਂ ਹੀ ਏਸ ਦਾ।

-ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ

ਦੁਲਹਨ ਵਾਂਗੂੰ ਟਰੈਕਟਰ ਸਜਾ ਕੇ, ਅਸਮਾਨ ਤੱਕ ਗੰਨਿਆਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਚਿਣਾਈ। ਕਾਰਾਂ, ਸਕੂਟਰ ਤੁਰਦੇ ਖੜ੍ਹ ਗਏ, ਰੋਕ ਲਈ ਸਾਰੀ ਆਵਾਜਾਈ। ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ, ਰੱਖਣ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿੱਤ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ।

-ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਦੁਲਹਨ ਵਾਂਗ ਸਜਾ ਲਿਆ ਟਰੈਕਟਰ ਕਰ ਲਈ ਮਿੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ। ਚੋਗੁਣੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਲਾ ਲਈ ਟੀਸੀ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਸਭ ਹੁਕਮ ਸਰਕਾਰੀ। ਕਲਾਕਾਰੀ ਦੀ ਰੀਸ ਨਾ ਕੋਈ ਪਰ ਟੀਸੀ ਹੋ ਗਈ ਬਹੁਤੀ ਭਾਰੀ। ਗੁਰੂਤਾ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬੱਸ ਏਹੋ ਗੱਲ ਹੈ ਜਾਂਦੀ ਮਾਰੀ।

-ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ
ਫੋਨ: 91-98783-37222

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇ ਟੋਹਰ ਵੱਖਰੀ ਭਾਵੇਂ ਹੋਣ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ। ਲੱਦ ਲੱਦ ਕੇ ਗੰਨੇ ਬਣਾ'ਤਾ ਬੁਰਜ ਖਲੀਫਾ

ਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕੇ ਬਣਾਈ ਸ਼ਾਨ। ਜੋਸ਼ ਹਰ ਗੱਲ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਬੇਹਿਸਾਬਾ ਸਾਰਾ ਜਮਾਨਾ ਕਰਤੌਬਾਂ 'ਤੇ ਜਾਵੇ ਕੁਰਬਾਨ।

-ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ
ਫੋਨ: 91-98784-69639

ਟਰਾਲਾ ਗੰਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਮੂਹਰੇ ਟਰੈਕਟਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕੇ ਲਾਇਆ। ਸੜਕ 'ਤੇ ਟੋਹਰ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਕਿੰਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਵਖਤ 'ਚ ਪਾਇਆ।

-ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਿਟਸਬਰਗ

ਬੇਸ਼ਕ ਕੀਤੀ ਪਈ ਕਮਾਲ ਪਰ ਰੱਖੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵੀ ਖਿਆਲ। ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਲੱਦੇ ਟਰੱਕ ਜਾਂ ਟਰਾਲੀ। ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਕਾਹਲੀ। ਮੰਗਣ 'ਤੇ ਵੀ ਛੇਤੀ ਨਾ ਦਿੰਦੇ ਰਸਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਕਰ'ਤਾ ਸਸਤਾ। ਓਵਰ ਲੋਡ ਜੋ ਕਰਦਾ ਓਹਦਾ ਕੱਟੇ ਚਲਾਨ। ਲੱਦੀ ਟਰਾਲੀ ਲੱਗੇ ਦੋ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਮਕਾਨ।

-ਗੋਰਾ ਪ੍ਰਜਾਪਤ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ
ਫੋਨ: 718-640-6660

ਦਿਲੋਂ ਪਿਆਰੇ ਖੇਤੀ ਦੇ ਸੰਦ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੁੰਦੇ ਕਦੇ ਬਲਦ ਗੱਡਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਸੀ ਹੁੰਦਾ ਮਸ਼ੀਨੀ ਯੁਗ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਲੱਗੀ ਲਾਈਆਂ ਧਾਕਾਂ ਗੰਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟਰੈਕਟਰ 'ਤੇ ਕਰ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਟਰੈਕਟਰ ਦਾ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਝੋਕ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਪੂਰੀ ਮੀਨਾਕਾਰੀ ਰੁਕ ਰੁਕ ਲੋਕੀਂ ਤੱਕਦੇ, ਨਾ ਬੱਕਦੇ ਉਸਤਤ ਕਰ ਕਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਪੰਧ ਮੀਲ ਦਾ ਅੱਖ ਫੁਰਨਿਆਂ 'ਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਝਾਤ ਮਾਰਦਾ ਜਦ ਕਦੇ ਪਿਛੇ ਵੱਲ ਮੁੜ ਕੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰ ਮਿੱਲ ਹੀ ਦੱਸੂ ਜਦ ਲੱਗੂ ਕੰਡੇ 'ਤੇ ਹਸ ਹਸ ਹੋਇਆ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਢੋਲੇ ਗਾਉਂਦਾ।

-ਦਰਸ਼ਨਪਾਲ ਦੋਸਾਂਝ



XPressCargo

Tel.: 317-426-5410

Ext 311 or 340

Cell : 317-701-4230

Fax : 317-308-6424

Pay Every Week

Single upto 42 Cent + Team Upto 50 Cent

100% OWNER OPERATOR COMPANY

IN TO MI BACK TO IN OR IN TO OH TO LOUISVILLE KY/BOWLING KY BACK TO IN (EVERYDAY HOME)

ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੱਕੇ ਰੀਫਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈ ਵੈਨ ਦੇ ਲੋਡ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਡ Same Location ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

- ਫਿਊਲ ਐਡਵਾਂਸ ਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ
- ਸਾਰੇ ਲੰਪਰ ਫੀਸ ਕੰਪਨੀ ਪੇ ਕਰੇਗੀ ।
- ਟਰੱਕ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟ
- ਟਰੱਕ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਡੈਮੋਜ ਇੰਸੂਰੈਂਸ
- ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰ ਰੈਂਟਲ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਟਾਇਰਾਂ ਅਤੇ Oil Change ਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ



ਅਸੀਂ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਲੋਡ ਸਟੈਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

CA >> IN, OH, KY, PA, MD, VA
IN >> KS, TN, WI, MI, KY, IL, GA

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੱਕ ਪੱਕੇ ਲੋਡ ਹਨ

ਅਸੀਂ 2016 ਅਤੇ 2017 ਦੇ USED ਟਰੱਕ ਵੀ ਸੇਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Hiring Owner Operators and Drivers

ਸਾਡੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕਮਰਸ਼ੀਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ।

2330 Enterprise Park Dr., Indianapolis, IN 46218

Online Application @ www.xpresscargoinc.com

ਸਿੰਗਲ ਅਤੇ ਟੀਮ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋਡ ਹੈ ਵੀਕਲੀ ਹੋਮ

ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ ਅਤੇ 24/7 ਘੰਟੇ ਰਿਪੋਅਰ ਸ਼ਾਪ ਖੁੱਲੀ ਹੈ